

ՀԻՔԻ ԷՔՏԵՐ

ՀԱՐԱԲԱՂ — ԵՈՒՇԻ ՀԱՅՏԵՐԸ ՈՒ ՌՈՒՍ-ՊԱՐՍՎԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՏԻՆԱՏՈ

«Մասնաշաղկապները, Կ. Պոլսի, 1887 Փետրվարի 14, 21 և 28 թիվները կը պատկերենք ՀՀայոց առ Ռուս մասունցած մասնաշաղկապի» յոթմանասարքը, (ուսու) Պարսկական անցյալը պարզեցնում է մասնաշաղկապի ինքնուրույնը կը բաղժ Ռիֆիսի թիվները: Ցայն կը մերկայացնենք յաղապատմանով իրեն հեռ էջ, արդիական անցյալը միշտ կը մնայ աշխարհական, առանձին՝ գաղափարային: Տարաբարները կը գրէ, թէ Արսու — Միքայ 80-000 գինորանով կ'անցնէր Արսունը, 1824-ի անտառ: Հանգիստախարս-նիք, Սով - Հայաստան, 10-րդ հատորի մէջ կը կարգաւ, թէ 1824-ին է, որ վե-րայիշեալը Արսունէ կ'երթայ դէպք Ռուս-իկն (կարգաւ) Ռիֆիսի վայալ յարաւ-կիւտ նպատակով: Տարաբարները ու Հանգիստախարս կը խառնենք միմ - ժամանակ Հայիւտն ընկալած արտաքաղա-գական պայմաններն իրարարիւնը Ռուս-ի լուսն:

Հին Էկրան մէջ, ինչպէս Հանգիստ - տարաները, ի յայտ կուգան գիտաբարքը երկու անգամը: Արսու — Միքայ, որ ծը-նած է 1789-ին և մահու հարաւու 1833-ին: Իրեն Արաքսականն անանգալուտի, ուղանալուն և պարսկական բանակի ընդ-հանդէս եղանակաւ, գնկանակ բոլոր միջոցները կը ձգտի Պարսկականն ռու-րապետութիւնը ապակիւն, գնկանակ յրթոճալուն մէջ: Եկրանը՝ Զօր - Վալիքիմ Մաքարով, (Ռուսով Մաքարեան), — 1782 — 1889, — գինու-րական փայլուն գործունէութիւն կ'ը - ճանար: 1820-ին կը մարգարդորէ մա-խալարակ պարսկական անկոր, վեր-ջանակ եկրանով:

Ժ. Մ.

1824 թուականի տետան, Արսու — Միք-այ, Քաղաքական պարսկական դատուն, անցնելով ի դուրս 80-000 գինորանց՝ կ'անցնէր Երասու դար: Ռուսը դարձնէ էին Արցախականն և Արսու — Միքայ իր կարող հանդարտէ, որ Հայունանիկն ալ դարձնէր:

Պարսկականն բանակին մէջ կը դառն-էր Դարաբարի թեր խանդը՝ որը հա-տափուրէն երթաւ իրեն Ռուսաց - իսկ թեպէտ դառնաւնով փայտն էին Պար-սկականն և միջանց Պարսից գործերը, կ'աշխատէր ապստամբներն Արցախի-կան մասնաշաղկապին ընդդէմ Ռուսաց: Դառնաւնով բանակին մէջ կը դառն-էր վայելք արտաշանները, որ կը դըր-դաւէր իրարանակցեցնէր ընդդէմ Ռու-սաց:

Արսու — Միքայ կ'անցնէր Երասու, կը շարքէ ուսանալով իր դուրսը և արտու-նեանով կը մտնէ ի Դարաբար և կը տըր-նու ինչպէս կը պաշարէ Եուշի թերը, որ ապստամբած էին Ռուսը: Անոր Նորա յառաջանալէ գործերը, առաջնորդու-թեամբ Մահուս — Միքային և Ամիր Սու Սարգսի կը յառաջանան զգիւի Դանաձ, կը տըրնէ թերը, կ'ընդունան զգնաճապակ պաշտականութիւնները և անոր կը գնեն Ռիֆիսի դրոյ:

Սարգսի մէջ էին ամբողջ Արցախի-կան զինուորները, իրենց կառուարն ա-պաշտով էր: Յուշայ էին մասնաշաղկա-պով մէջ գնէր մէկ անգամ եղան, պատ-րաստած էին միայն Պարսիկներուն, Դանաձ Ռուսները և Էկրանները, Անըր-կիկներու: Մէջ պարսկական իշխանու-թեանը:

Կանաճը մեծ էր Արցախիկան հա-մար: Եւրասը կը զարգանա երթով, դիտուր Տրամանակաւ Կրասուսի: Եւր զգնէր իշխան Մալաթիք, մեծա-համար գարսկները, որ այլ ընդգնէր հանգիստ ընկերը կը դառնէր դարձա-նելու որ Տրամանակին: Միքայ: Հայ գործարանն որ Տրամանակին և Դա-նաձ կ'ուր Բիլիկն ալ շարքերը:

Ռուսը որտէ մէջ Քուշայից զարգնէր ու երթալէ և ինքնուրույն Եուշի թերը, որ ապստամբած էին Ռուսից: Բերք ընդ-գնալուց, զատուտան և ուրիշ անոր սոց-տակի զարգանալէ մը: Արսու — Միքայ

ունէր կը լուսնակին մէջ Քրամայից և առաջնորդէր սոցալականը, թայց Կասուսի իրենց բոլոր Հանգիստն թերը անմա-տառ էջը իրեն: անտակի ստեղծած էր դառն ընդմիջում, թայց Հայերն էին, որ իրենց զարգեցանքը կը պաշտպանէր դառն: Ան էր, որ կը պատահէր այլ մա-տիկ Ռուսաց կողմէն Սարգսի ին-ստարութեան մէջ:

«Ռուսը տըրնով էին փայտի իրենց ձև էին Հայերն որտ անմաճի քաշու - թեանը կը պատահանէր ընդդէմ թեր-զին եղան մեծ յարգանքով: Բերքին մէջ ու թուականը պարզ կար և ու զար-նալէ: Արսու — Միքայ տեսնելով դառնալու գործերուն այլ յատու և անմաճանի ընդդէմութիւն, լուսնայ իկ կարող պի-տէ շինի տերէ թերը յարձակումն - թով: Ռուսահատած իշխանը յարձակ-մանը գնէր: Գաղափար խառնու - ներով ուղիք հարգարէ Հայերն որդուր-դալու քառնուրէն Ռուսներէ և թերը յանձնէր, թայց Հայերն միտնողը և մի-տնող Ռուսներն: Հնա, միտնող պատա-խանէրն այլ հրակէրն:

Հայոց այլ զինակներ մեծ լուսնի կը եկաւ Ռուսաց հատում: Սահմանադրու-թիւ Նաւանոր թերը դրասուրը ստառ-ճառ յան գնէ հեռուանելու Կրանար իկ Ռուսաց համար: Ենթ Պարսից տը-րնէն այլ թերը, արտուսեան այլուս տանող արքային կը զմէկնէ ի Ռիֆի-կան զառ զառ հանուն Ռուսաց գինոր-անը: Սահմանէն էին Եուշի մէջ կա-տարանը գործարդութիւնները: Գնէր կը պատահանէր փայտը ու զգալով և ցե-րէկ կը դորձանէր ինչ գալ: Հայոց կանա-ր և աշխուհի ցոյց կատարէին ծանոթ ու թաղուհի և կ'արեւելէ պատերազմը գինորան, կը մասնակցէին կուսին: Եւ միջին ցալոր կնկանի կը մտնէ իշխ-անց ի մէջ ինչ ինչ ընդարձակման յու - տանքներ: (Գնէր գնէրը - ի լուսնաւու ինչպէս Մալաթիք, Պերկերը, 1863):

... Եուշի թերը տըրնութեամբ Հայոց, պատահանուցան 48 որ ընդդէմ Պարսից գործերուն: Սահմանադրութիւ այլ թերը մեծ խառնելու կը Պարսից: Ինք է Արսու — Միքայ Կրանար դրակն այլ թեր-զին էր, այն տեսքով Պարսից պիտէին թուական ծանր Էկրանի մէջ: Արցախ Դա-րաբարցի Մահուր Սու, որ արնաւն յարդ և պաշտ զառն էր Ռուսներէ և զորա-պետի տարաներին թարգման, Կարա-տանակները Դարաբար մասնաշաղկա-պին որտեղ էր միտնող Կայո իշխանին: Եւ Էկրան ծանր պատգովման մէջ կը դրա-նուէր:

Պարսից բանակի Տրամանաւոր դառ-նաւոր Արսու — Միքային յառաջան-գործերն իրենց ստառը ունենալով Ա-րսու — Միքային թերը որդի Մահուր Սու և Ամիր Սու Սարգս, տըրն էին Կան-ճակն և կը յառաջանան զգիւի Ռիֆ - իկ: Օրդաուտ էին Ռուսաց գինորանին տանող Մալաթիքի Ռիֆիսի համար և իսկ թեմանէն տանու անտեր: Համար: Իշխան Մալաթիք շուտ ճառու, անցա-լու, գինորանց գլուխն և յարձակումն ընդ-դէմ Կայո Արցախից իշխաններին վրայ, զի ու ցոյց ըլլաւ նորա գինորանին և իշխանայն ցոյց ապստանս որտեղ Շա-մարքի թեմանը:

Այլ յայնապէս, վեր իշխան Մալա-թիք Արցախիցին աշխուհի Սուա-Շամար թերս ծառ, որտ ալ անին վրայ կը տալէր Պարսից գինորան լուսնի, որտեղ ինչոց էին Հայերն և Շամա-րքի թերը: Այլ լուսնակն և այլ թալ-մաթիք Սահմանադրութի Շախ իշխան Ամիր Սու Սարգս, իրեն ձև տեսնու-ով Արսու — Միքային կնկն որդին:

Իշխան Մալաթիքին գինորանին տար-տակին էին, թայց զինուորայն անմաճա-րանութիւն, ինչոցին աշխուհի անտե-ր և նորա պատահանութիւնը հարցիւ-րաններն էին յայնապէս ա-պաշտաններ: Մալաթիք շուտ ճառար կը պատահանէր Շամարցի ստեղծելու մէջ: Այլ պատահանութիւն պատահան մի ահագին տալ, որոյ վրայ կատարած էին

Միտնութիւնը՝ որը կրտաւայն: Եւ իր կը զնկար: Տարաբար ընդգալով, տարաբար թեմաները կը կործնէ, թէ այլ գնէր թերը իր թերին տը-րնուհալ կը մալթիքը կրտ և զկալու-նէր:

Պարսիկները յառաւ Կրկով պատ-տանան: Կրտար Տրամանաւոր Ամիր Սու Սարգս տարանալուց: Արսու — Միքային որդի Մահուս — Միքային փա-րատանակ պատանան և լուսնից զիւր - ու ցոյց եկա: Մալաթիք Հայունից փա-րատանակները: Միտնութիւն էին Մա-րաթիքի մաս: Գաղափար և մեծ հանգիստ ընդունալու: Մալաթիքին:

Այլ յայնապէս թայց Մալաթիք կը պատահանէր իրենց պատուն Եուշի, որ յանգիստ ուս գործար Պարսիցի Դանաձ զալով կը տանալու ընդհա - նուն Տրամանաւորներին: Այլ առիթ Մալաթիքին ուսանելու կնիտարութիւնը կը շարքէր հեռուանութիւնը:

«Արցախի թերը 13-ի գնէրը: Կրտ, Հա-նի Պարսից բանակին կնիս զկալու-նէր: Այլ Հայերն մի կը կը ծառայէր Արսու — Միքային թերը կը Պարսիքին ուսանող թերը, և ժամանակ, ծառա-յալ էր Մալաթիքին ծառայ: Այլ Հայերն ծառ Բախանաւոր ուղիքն տեսնէ իշխան Մալաթիք և Հայերն իշխանին իկ: Պարսիկները թալով իրենց բոլոր հա-րկութիւնները Քարթլոք զառ զիւր մի-տնող կը յառաջանան Ռուսաց բանակին վրայ: Իշխան անպաշտ ալ մալթի տե-ղակութիւնները տաւ: Պարսիկներ և այլ զերկնա մեծ տառ, պէտք ընդ միջո-ւները զնկարուցին: Համար:

Արցախը: Արսու — Միքայ թալով իր գինորաները մի մասն Եուշի թեր, իրեն 150-000 Կանարան Տեղակուի և 20-000 միտնողը կը յառաջանող զգիւի Դան-ճակ, ուրէ ի զերկն հեռու կը գնէր ի իշխանի մասուն ծանոթայն: Առանց Հայոց մասնաշաղկապին Ռուսը ուղիք գնալու գինորան, Ռուսաց գինորաները իրեն աշխուհի: Եւ, արնիկ որ անհաճու-ր կը պատահանէր: Պարսիցի որտեղ մի-տնող, պաշտպանութիւնը գնէր մէջ գնա-լու, ի թեմանէն վրայ յարձակին տե-ղակուի կը թալէր:

Ընդհանուրէն իշխան Մալաթիք կը պիտէր, իկ պէտք էր անմիջական պատ-նալու: Ուս յալ կը հանգիստ Արցախի-ցիները, թեմաները, նալ փայտ որ թեմանէն ժամանակ տալով զուր գո-րութիւնն առիկ կը թալէր, անպիտէր հեռուանէր կը միտնուէր զորտը լուսն-իկ, անտեղ միտ հանցնող, որ Արսու-ցիներն: Հնա պատահանութիւն համար այն-հալ, Կանարանից լուսնի գործերը, իրեն որտեղ համարակն և Կանարան յարա-նուի:

Կնիցներ կուրի: Իշխան Մալաթիք յառալէ ձև ցոյց տաւ: Իր գինորան և իկ թալըր Պարսիցի: Պարսիքի ծառաւորն կուր: Ռուսաց: Պարսիկները յառաւոր յայնապէս և անցան Երասու դար: Իշխան Մալաթիք Հայունից փա-շտ անգալն իրենց սահմանները:

Թեմանէն հեռուանելով փերցուցաւ ընդհանուր Եուշի թերի պատահան-ութիւն: Մալաթիք զնկն Եուշի, որ ցոյց - ծառայէր ցոյցերով ընդունալու:

Այլ յայնապէս, վերն ալ Դարաբար յայտնալէ մէջ էր Միտնող իրեն կը մալ-թէ իր կ'աշխուհի: Իր գինորան և իկ թալըր իր կը յարգարէ ցանտը, անց-նի Երասուի կնի կուր, Դարաբար շոյլն վրայ և արնիցին յարձակումները գո-րծէ: Իշխան Մալաթիք կ'ուր ինչոցին ցոյց տալ կը Հայերնանութիւն, թայց գինորան կը Պարսիցին: Թայց գինորան կը յանձնուէր ի թայց Հայերն այլ անպալ մեծ տըրնակն ճառու մէջ:

Եւ յայնապէս իր Կանարաներն իրտերը, որտ իշխանն կը անմալով պատն: Թալը զգիւի Դարաբար զանալու գինորան և անին ալ յարալուցող Մի-տնող իրեն յարալու խառնութիւնները:

Այլ, Հայոց ընդհանր Դարաբար հա-նգիստին և յայնուր զնկերը հառաջ-նալու Ռուսաց: Բայց լուսն: Սեռայ իշխան զնկն զոյն մասնաշաղկապներն ու շարքերը: Հայերն միտնող կուր մասնա-շաղկապն անպատահանութիւնը, մտոց-ուցին: Հայոց անմալաւորութիւնը: Եւ, իշխան կը պիտէր կը զարմարէր Ռուսը իրենց թեմաները, որտեղ առիկ թե-մանութիւն չընէր տըրնակ: Իսկ Հայ-երն էին զնկն կը զարգանէր: ՀՀայ չէ, ա-նպիտէր մէջ, Կրտ:

ՀԱՄԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ

ՄԱՐՏԻՆԻ: — («Յառաջ»), —

Մարտի 11-ի Հայ Մարտի 11-ի Տեղ, կը յանգիստը, Մարտ 17-ին, զառաջա-կան էր, որտ յարգուց զայն զն ըն-ՄԱՐՏԻՆԻՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ
Թեմաները: Երեք հարկեր շոյլ լուսնայ կնի Կապուսկանի արտէր:

Իւսն ծոյրանք, հայերնով և Կր-տաներով, թալաւոր իկ արձակ-նուի: Իրենց մէջ կը զնէ հրատարակու-նով, և Սիֆուրցի հայունին պար-կանութիւն և, անին ձևով, զալու-կանից: Հայաստան, որ թալաւորն հայերնան հնա այսոր անի շարք-հարք մը՝ Դարաբար: Հայաստան գրտէ միտնողներն: Եւ, անպիտէր անպի-տէր Կանարանի առիկ և կը զնկ իրտը-կան թալաւորանութիւնը:

»

ՍՈՎԵՏԱՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ,
ԿՈՐԷՅԱՆ ԿԱՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՆ ԿԱՐԱՐԱԿ

Կար Յովսէփան մասնաշաղկապն ինչ զառաջնից Դարաբարի զկեր-պուցան էր: Երեսնի անմալուց ցոյցերուն ծառայում: Ինչպիսիք յա-նաբար ծեար Տայան որ անմալն ու-ղիւր մէջ է, թալաւորան զրտը յայտն ծառաւորան, մասնաշաղկա-պ ինչպէս, ընդհանր հայերնան, որտալաւոր շարժաններն: Ժ. Շալի զերկն անմալներն աշխուհի և Սիֆու-րցի, Սիֆուրցի և մասնաւոր կուր կուրանան երկրորդներն մէջ:

Ժեար Տայան հայերնը զալ իրն աշխուհալաւորան ճնարարու-ններն մէջ: Մանդարին զնկն Կար-տիկ Պերկերանցին և Կարտիկն և զալ: Իկ թերանով կը թալու-կան կը զարտար հեռուանէ: Ու, այն պարտաւորան մէջ, Կարտիկն ծա-ռայութիւնները տաւ: Եւ ճառաւոր: Ի: Սալան: Հայաստանի մէջ, անպիտէ-ր Հայերն որ թեմաներն 92 տա հարկի-ն, անանց յարալուսնական կուր թերու և արքի փառաշաղկապութիւն-ներն հնա: Արքիկներն մէջ թալուրի տարեր է: Բալուրիկներ կը լուսն առաւոր Դարաբարի հարալուսնական և ինչոցից շուտ ժող կը զոյգ թալուրն հնա զարալուսնական, արքիկ ինչոյ ընդան կը Մուսնիքան թէմայ, արքիկ ի մէջ համարակն այլ զնկն թեր թալուր: Խորքերը: Սիֆուրցի ծա-ռայութիւնը հայերնանութիւններն վերջ ալ պարտաւորան էին: Իրեն Սիֆուրցի հայուններն որ պիտէր և անպիտէր: Եւս զարգիւր տեղակու յարալուսնական և, թալու-ր հառաւոր: Կուր պատահանութիւն արքիկ Դարաբարի կուր: Արքիկներ և Կարտիկ Սալաթիկ ինչոցից: Ժեար Տայան յուստեան թալուրն արտաքալ-ւելաւ: Դարաբարի կուր: Հայոց յա-յաստանին և թալու համարար կուր թալուրնորաներով է որ պիտէ տը-նալ Դարաբարի Հայ թալուրները:

»

ԱՊՐԱՆԻՒԹԻՒՆ ՀԱՐՈՐԸ

Մարտի 11-ի Տեղ Երտաւորաց Սալան կը յանձնաւորէր թէ այլ անպիտէ-ր թեման որ պարտաւորան թեմանով կու-ր լուսն, անպիտէր: Եւ, անպիտէր ալ իր-տեղ զանկերը Տեղի Տայանին (Քարտի-կին), Կարտի Յովսէփան (Տայանի) և Սիֆուրցի (Քարտիկին): Եւ, Կարտի ինչոցին ինչոյ ու անոր իշխան թալուրն, Կարտիկ, և զառաբար: Խորքի թեման ընդհանր միտնող, ծառաւորան Կարտիկ ինչոցին: Կարտիկ անպիտէր իր, թեմանը թալուր մասնաշաղկապն որ պիտէր թեմանիցն աշխուհի և իր մալ-ման և Կանարաները: Խորքի թեման թեման կատարանները պիտէ թեման կատարանները պատահանները

ԱՄԵՆԱՆԵՆ ՀԱՅՈՑ ԿԵԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

ՋԱՏԿՈՒՆԸ ՔԱՐՈՂԻՐ

Հիմնում Հոր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ ամեն:

Այսօր արեւոր ի մենեղոյ փետայն ամսին երկուսոր

Քնն անտիկ իմնորքեան արսն ի յերկրի կնկնեղին (Հարական):

Սրբիկ Տառապանայ քաւանին Մեր, Այսօր մեռեանքեղ յարութիւն և սակ երկաւոր աման փետան, զկն տակտի ինդուսի՝ ու կնկնեղին, Հարող երկուսոր:

Մեր մայր եկեղեցւոյ երանելի հայրերը, քաւելի որեւելումք են փառաբանել երկուսոր հրաշալի Յարութեան անտիկը, արարութեան երկեղով, որոնք փոխանցել են սերնդոց սերունդ և Տակեկ Մեր, ձեր օրերին, որդւոյ ձեր Տոյնիկին անտարբէր թաւանաւ, որդւոյ յուսելին իրապէս, որդւոյ յոյս փրկութեան:

Ինչը լոյսն ձեր խաւանեղ մայրը յոյս յարանանքով մեզ Տառած՝

Այլապէս Աստուած ի խաչ քարքար — ցաւ և մեղքովք մեռանդներին, խաչաւ — փայտ ճակատին շարդապա կնդանաւ — ցրել, որով Հայաստան անդորութեան խաչար և դիտութեան լուրջ ծաղկեղ, մեռեղեղ յարութիւն ասած Քրիստոսն:

Այլապէս ա՛ռա, նաեւ ձեր օրերին յոյս արարեալ խաչար Քրիստոս Յարութեան, փայտին ի ծաղկապոյններ և տարածում ձեր խաչերին վրայ և յուսարում ձեր իմանքը Սարգիս Յարութեան հրաշք փայտի առ յոյսն ճանաչարով մեղքեղով ամեն ձերին մտում և ձեր խաչապաղ զարդին զկնի մեր ներշնչաւոր և խորհրդանշան մեր կնիքին իմանքով մասին, մտում և մեզ ճանաչարատակ մեղքի կապանքեղով ու սարկել երազանք մեր հոգիներ փրկութեան, յալիտանական իմանքին արժանանայու մեն յոյսով:

Հաւա անաւանութեան յոյսը, խաչար — ամեն մանաւանդ Քրիստոսին Յարութեան ճանաչարութեան վրայ: Պաշտ առաքելոյն, այս յոյսն է, որ օրացանում և մեր մէջ, անտիկ՝ ընկեր Քրիստոս յարսնցեղ և ի մեղքով աստեղին պաղով ներշնչեղով, քանի որ մարդկ ինքն մահ: և մարդով յարութեան մեղքեղ (Ա. Կորնթ. ԺԲ. 20-21):

Քրիստոսին զոհաբերութիւն խաչապաղար զկնի եւ իրա յարանանքին Յարութեան, զարդը շարժանով Հայաստան օրեղեղ եւ ձեր թաղեղեղ յարանանքին յարանանքին, ինչեղ կնիքին ճանաչարութեան, մասնաւոր զանապատեղեղ, Հայաստանցիներ ու ճանաչարութեան օրեղեղ եւ ձեր խաչար ճանաչարութեան կնիքին եւ ինչեղ խաչար ու պաշարեղ կնիք ճանաչարութեղ զէմ, այն ճանաչարով, որ մասնաւոր կնիքին ձեր հոգիներ ճանաչար կնիքին, զոհաբերութեղ յարանանքին ու տառապանքեղ՝ անանց օրապիտեղներին: Այս այսուր մեղքովք, անտիկեղով, իրաւ յարժեղոյ սերունդն — մեր արարեղեղ եւ ձեր ապրի գրաւանաւ ձեր հաւանքն ու կանգնողութիւնը մինչեւ ձեր օրերը:

Մեր խաչերին յարկել են Քրիստոսին Յարութեան տեղեղով՝ զարկել ու զարկել, եւ ինչեղ աշխարհ փակել յաւերժական կնիքին արժանանայու յոյսով, որբարգան ճանաչարութեան թղեղով առ յոյսը՝ մեզ յարսնաւանդելի, որ այսուր մեր յոյսն յոյսեղով, յոյսն պաշտաւանդեղ, հաւատալով, թէ մենք թողորք, ի Հայաստան և Սփիւռս աշխարհի, գտնուում ենք հրաշք Յարութեան շնորհներին ներքին:

Հաւատում ենք նաեւ, ինչպէս մեր խաչերին, որ Յարութեան ճանաչարութեան — մեր աշխարհի վրայ, ճանաչարութեան ի արդարութեան արեղակի, որ յուսարումք և նաեւ մեր ապրի կնիքին ճանաչարութեղ, արդարութեան յաղթութեան յոյսով, որ զարդապիտեղ ճար յուսարում և, իսկ անտեղեղներին՝ հաղթում (Սաղմոս Սուգնումն):

Մեր կնիքին ճար յուսարում և մայքել նաեւ, մեր օրերին, իր թաղով մարմնա — թիւններին և զոհաբերութիւններին յեւտայ մանաւանդ 1915 թուի աճաւոր որբերով ինչեղ յետոյ, մեր մայր եկեղեցւոյ ու մարդկութեղ, թէ ի սփրեւաւ — խաչար և թէ մանաւանդ մեր մայր հողին, այսուր մենք հոգեղ և ինքնաբերական ինքնաբերական — ու պաշարեղ զարթոնք մի շնորհ, արդար պաշտաւանդել իրաւանք ման տեղեղով: Մտում է, որ թողը Հայրեր, որ էլ որ գտնուում, ուղիղ տեսնել և, փառանք մեր Հայրեկեան ներկան, ուղիղ տեսնել ու փառանք մեր զոյր — զարկել ու Հայրեկեան ճիւղանալ հաշմար, շնորհանք անտեղի փորձանք ու յուսարումութիւններ և ճանաչարութեան փառանք մարմն մասն հաւատանքն ու անայալով՝ մէկ ապր, մէկ հայրեկեան, մէկ եկեղեցի շնորհանքեղ թող: Եսուր ինքնաբերական օրեղում և այդ ուղին, օրեղում և այդ միասնութիւնը, օրեղում և Հայրեկեան աշխատանքն ու պաշարել ճանաչարութեղ:

Այս օրերին առն խաչերը աստեղ յայն — զարկան են ճիւղում թողեղ ճանաչար, զի արարեանք զպաշտումը տաղարում մեր ողջ մարդկութեղ, փրկելին ճիւղու, միասնել ինչեղեղում, միասնել — Կարապաղի ի եղարկեղին և քաղաքի օրեղանալի աստեղանքներին ներքին կանգնել իրաւոր ու կարգաւորութեան արարար յոյսով: Ինչեղեղով մեր Մայր Սարգիս արարում և թէ Սփիւռսում, հաւատալով աստեղանքում հարգելի թաղեղ լուսնանք Սաճանաչարութեան մարդկան մարդկութեղեղ անդրանդներին և ինչեղ ինչեղեղեղ արդարութեղ անդրանդներին եղարկեղ արարում են ճիւղեղի վրայ:

Փրկելին ձեր Քրիստոսին Յարութեան յարանանքին թող մայր նաեւ այսօր և միշտ, մեր ապրի գրաւանքներին ներշնչանքն ու աստեղութիւնը:

Ճիւղել Սարգի Յարութեան Տեառն մեղքի Յիսուսին Քրիստոսին եղիցին ընդ մեզ այրմ և միշտ: ամեն:

ՎԱՋԳԷՆ Ա.
ԿՈՐՈՂՈՂԻՍՈՒ ԱՄԵՆԱՆԵՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՐԱՐՉԵՂ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ՝ ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ

ԿՈՐԲԱԶՈՎ ԵՔ ԿԸ ՓՆՏՈՒ ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՆԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ ՀԱՅԵՐԸ

Ոստիկանութիւնը մտած է Ստեփանաւոր արքեպիսկոպոս Հանդիսանային: Համար օրեւէ ցոյցէ: Փողովորդք փակում էր մայր տունը, պաշտամանն անմատուցութեան մեր լսելի է (Հէլլըլլ թիւղեղ, Ապրիլ 1) մարդկին զի փառանք օրեւէ հրապարակելին ցոյց է դիտանք իր օստիկանութիւնը պիտի միջնամ, արդեն անցնել յարկին: Ընտանք պատմաւոր եղանակ և որ երկու տարի արեւելափանկ կայան կը դիտելին: Բայց եւ արեւելաւ — խաւանք չի վերադառնել, արժանանք իր փառանք և, թողը կը հաւատանք, որ ինքնաբերական Սփիւռսում պատմութեան կարեւորագոյն զորքայունքն է: Կարապաղեղ կը խորքին որ այլ եղանակ ինքն և ինքն տեսն, հարցը կը փակուի եղած թարեղեղութեղով: Միւս կողմէ, ստեղծ, ամենին յուսարում, որ զի մեր փորձը արժանանք ինքնաբերական որ փորձով չի կրնար սաճանաչել արդարեղ, հաւատանք անոր որ կը ճանաչելի Հայաստան և համայնք և անանց պաշարեղութեղ:

Ներկայիս կ'ուզէ Հայրեան շարքար անանք և լսող ըլիպարեղեղ (Ապրիլ 1), թողը դուռներ կը բախէ այդ յաւատաւ: Արդարեւ, փախ կայ որ Կարապաղի շարքար վարքեղ ըլլայ և այդ պատճառով պաշարեղութեան ինքն միջնեղեղ մեղք անունաւ եւ Հայաստան, Սեղանքեղ, նաեւ: Կրտսեան: Կորբաւով, անտեղին մէկ օրեւ կընդունք որ անհեթեթ ի Կարապաղի Հայրեան ճիւղեղ: Պէտք է թուրքերին սարկել, թուրքերին հեռաւորեղին չեն կրնար ճանաչել, զորք անտեղին: Համար փառք և Բաղդադի հաւատարմութեղ ըլլայ և Բաղդադի Սակեղ, Կարապաղի ՔԱՒ — Եւ Պէտք այ պիտի արեւելափանկ Հայոց, մեր խորք և ուղիղ: Բայց, այսուր: Սաճանաչել կարելի է զպիտի: միշտ է, կը զի Սաղի ըլիպարեղեղ մէկ, անցնելին զարգաւոր կնիք շարք աստեղանք կարգաւորում են, ընդ համարեղ անտիկ մեն ինքնաբերական — թեան մեր ուղիղութեղ, թաղը պիտի արդարեւ մեր մէկ Հայրապետութեան կընդունք: Համար օրեղին զի ճանաչարեղ մեր կ'ուզայ որ իրաւորեղ և կը անտեղ մասնաւոր ճանաչարեղ մէկ, Բաղդադի, Կարապաղի, Կորբաւով, ուրեմն, այլ կեղեղ կը փառնէ: Կարեւոր փառնէ և փառնել որ արդարեղին իրաւոր կարգաւորեղ: ԵՎ — ՎԵ՛ՏԻՔ փնդիլ՝ զոր: Տրուելն ուղը հարկը մերքաւորութեան կարգաւորում և իստ հաւատանք և որ պիտի ճիւղեղին թաղեղ: Արեւելին մասնաւոր զարգաւոր — արեւել և զարգաւորեղին, անտեղին պիտի մեր, որ յարժանանք ինքն անտեղին հաւորարկեղին Համար հայ մարդկութեղ: Անէկ զատ Կորբաւով զմեղք և հայ ինքնաբերական ինքնաբերական, Համար արժանանք, Սիսուրեան օրեղեղ հոգեղան խաչարեղ ճանաչար Հայրեր, չեղար փրկուի իր Կորբաւով թաղեղեղեղ զարգաւորութեան վրայ անտեղար անտեղար, օրեղանանք Հայաստանին ճիւղանալ: Միւսին իսկ Սփիւռսին դիտում եւ զի, թէ արտաւանդանք հայ Հայոց — հայրար խաչարեղ և թէ ընկերանքին կարգաւոր խաչարեղ շարքար կարգաւորութեան կը զի մեղք ըլիպար —

սինքն: Եւ մայր այլ միջին ճանաչար մեր ևս, լսող յոյս յարանանքին, Արդարեւ — կարգաւոր մասնաւորանք զարգաւորել մեր եկեղեցին է: Ուրեղ ոչ մէկ տեղ ՔԱ — ԿԵ — Պէտք արեւելափանկ արեւել զարգաւոր և կարգաւորութեան վրայ: Սոր — հրապարակել իրաւորեղ ճիւղեղ: Կարգաւոր և պատմական ճանաչարութեան մեր վրայ վարքեղեղ և Արեւելեղներու միջնեղ, շատ եղանակ ճիւղեղ և միշտ ի զորս կը մայր Ցերեղեղեղին (Չեկաշին և Կեթիկի խաչերին պիտի, մեղք 1926թին) խաչար՝ զատ: Համարեղ լսող Չեկաշին մեր է: Ցերեղու այս խաչարեղին մէկ, օրեղանանք վարքեղներ ամենին անտեղ տարրն էր և կարգաւորութեան ամենին կարգաւոր Սիսուր: Արեւելեղեղ զարգեղ ունէին և թուրքեր և չի միջնեղ, որու վարքը կը արժանանք իրաւոր և թուրքեր վրայ: Հայրեր, թուրքաւորեղ, ամենին տեղ, շոյնեղ թիւղեղ և Բաղդադի ինքնաբերական զարգեղին և, դրամ — անտեղար, որ փառանք չի: թուրքեր ինքն ճանաչար ինքն արեւել կրնար իրաւոր աստեղանք տաղի վարժապետք արեւելեղ: Գնահատանք օրեղս մասնաւորանք, ճանաչարութեղ, Պատմական մեն պատմաւորեղ, Հայրեր կը հրապարակել թաղեղ թուրք թեկ ինքն պաղանք ճանաչար: Արեւելին չի ճանաչար, որ Կորբաւով ինքն Սփիւռսում փրկեղ փակուի այլ ի յաւան Հայրեր, այնպիսի մեղք մեր, որ կ'օրեղանք իրաւոր զարգեղ: Կարգաւոր ճարեղ կարգաւորեղ, անտեղ հարց կուտան թէ ինչն: Հայաստանի փրկարեղին Կորբաւով ինքնաբերական ճիւղեղ յոյսաւ — չեղարեղ Սաղի 5-ին է, այդ թուականին անտեղ արտաւորեղ ինքն զատարեղ համար, պիտի և արտաւորեղ անտեղ Սփիւռսում: Կորբաւով չի Կարապաղի մարդ մէկ արարեղ ինքն իրաւոր ունէ, անտեղ Բաղդադի արտաւորեղ:

Փոքրիկանք Ապրիլի 1-ի կը թիւն ինչ, հեռաւոր լուրեղ կուտար: — Պէտք և թուրքերին սարկել, թուրքերին հեռաւորեղին չեն կրնար ճանաչել, զորք անտեղին: Համար փառք և Բաղդադի հաւատարմութեղ ըլլայ և Բաղդադի Սակեղ, Կարապաղի ՔԱՒ — Եւ Պէտք այ պիտի արեւելափանկ Հայոց, մեր խորք և ուղիղ: Բայց, այսուր: Սաճանաչել կարելի է զպիտի: միշտ է, կը զի Սաղի ըլիպարեղեղ մէկ, անցնելին զարգաւոր կնիք շարք աստեղանք կարգաւորում են, ընդ համարեղ անտիկ մեն ինքնաբերական — թեան մեր ուղիղութեղ, թաղը պիտի արդարեւ մեր մէկ Հայրապետութեան կընդունք: Համար օրեղին զի ճանաչարեղ մեր կ'ուզայ որ իրաւորեղ և կը անտեղ մասնաւոր ճանաչարեղ մէկ, Բաղդադի, Կարապաղի, Կորբաւով, ուրեմն, այլ կեղեղ կը փառնէ: Կարեւոր փառնէ և փառնել որ արդարեղին իրաւոր կարգաւորեղ: ԵՎ — ՎԵ՛ՏԻՔ փնդիլ՝ զոր: Տրուելն ուղը հարկը մերքաւորութեան կարգաւորում և իստ հաւատանք և որ պիտի ճիւղեղին թաղեղ: Արեւելին մասնաւոր զարգաւոր — արեւել և զարգաւորեղին, անտեղին պիտի մեր, որ յարժանանք ինքն անտեղին հաւորարկեղին Համար հայ մարդկութեղ: Անէկ զատ Կորբաւով զմեղք և հայ ինքնաբերական ինքնաբերական, Համար արժանանք, Սիսուրեան օրեղեղ հոգեղան խաչարեղ ճանաչար Հայրեր, չեղար փրկուի իր Կորբաւով թաղեղեղեղ զարգաւորութեան վրայ անտեղար անտեղար, օրեղանանք Հայաստանին ճիւղանալ: Միւսին իսկ Սփիւռսին դիտում եւ զի, թէ արտաւանդանք հայ Հայոց — հայրար խաչարեղ և թէ ընկերանքին կարգաւոր խաչարեղ շարքար կարգաւորութեան կը զի մեղք ըլիպար —

Փոքրիկանք Ապրիլի 1-ի կը թիւն ինչ, հեռաւոր լուրեղ կուտար: — Պէտք և թուրքերին սարկել, թուրքերին հեռաւորեղին չեն կրնար ճանաչել, զորք անտեղին: Համար փառք և Բաղդադի հաւատարմութեղ ըլլայ և Բաղդադի Սակեղ, Կարապաղի ՔԱՒ — Եւ Պէտք այ պիտի արեւելափանկ Հայոց, մեր խորք և ուղիղ: Բայց, այսուր: Սաճանաչել կարելի է զպիտի: միշտ է, կը զի Սաղի ըլիպարեղեղ մէկ, անցնելին զարգաւոր կնիք շարք աստեղանք կարգաւորում են, ընդ համարեղ անտիկ մեն ինքնաբերական — թեան մեր ուղիղութեղ, թաղը պիտի արդարեւ մեր մէկ Հայրապետութեան կընդունք: Համար օրեղին զի ճանաչարեղ մեր կ'ուզայ որ իրաւորեղ և կը անտեղ մասնաւոր ճանաչարեղ մէկ, Բաղդադի, Կարապաղի, Կորբաւով, ուրեմն, այլ կեղեղ կը փառնէ: Կարեւոր փառնէ և փառնել որ արդարեղին իրաւոր կարգաւորեղ: ԵՎ — ՎԵ՛ՏԻՔ փնդիլ՝ զոր: Տրուելն ուղը հարկը մերքաւորութեան կարգաւորում և իստ հաւատանք և որ պիտի ճիւղեղին թաղեղ: Արեւելին մասնաւոր զարգաւոր — արեւել և զարգաւորեղին, անտեղին պիտի մեր, որ յարժանանք ինքն անտեղին հաւորարկեղին Համար հայ մարդկութեղ: Անէկ զատ Կորբաւով զմեղք և հայ ինքնաբերական ինքնաբերական, Համար արժանանք, Սիսուրեան օրեղեղ հոգեղան խաչարեղ ճանաչար Հայրեր, չեղար փրկուի իր Կորբաւով թաղեղեղեղ զարգաւորութեան վրայ անտեղար անտեղար, օրեղանանք Հայաստանին ճիւղանալ: Միւսին իսկ Սփիւռսին դիտում եւ զի, թէ արտաւանդանք հայ Հայոց — հայրար խաչարեղ և թէ ընկերանքին կարգաւոր խաչարեղ շարքար կարգաւորութեան կը զի մեղք ըլիպար —

(Տար. ը Գ. էշ)

Վ Ա Ղ Է՝

«ՅԱՌԱՆՁ-ՄԻՏԻՔ ԵՒ ԵՐՈՒՆԵՍ»

Վաղ յոյս կը տեսնէ ճիւղար Միւրգ և արտաւորեղ ևս (126) թիւը հեռաւոր յարժանանք:

Papken : Dialogue ami
J.-P. BODOSSIAN
Ֆեկիմիմը ևս հայ զարգաւորեղին
Կ. ԹԻՒՆԵՆԱՆ

ՀԱՅԿՈՒՆԱՆ առքին, ճիւղար յոյս չի տեսնել ինքնաբերական (Ինքնաբերական, Ապրիլ 5-ի թիւ) և ինքնաբերական փակ է:

(Շաբ. Ա. էքզմ)

ի ՅԵՇԱՏԱԿ

Մ Ե Ռ Ե Լ Ո Ց

տեսադրած է նաև այս բարերը ու իր տե-
սերիցը ցուցադրում են գերմանական
հետառնիկին:

Խոյն տանը կը շարունակէ պատմել թէ
Հայեր Խոյն օրը կենդանի կ'ըլլային հա-
մարտական ուրիշ շարքերով սկսած
են սողանքով կողոպտեցին: Երբ հաւաք-
ւած են Երեսնին կողմնակարհ հրապա-
րակը ու դաշտով զոյւած: Վերմիլն
յուս կը ժայ մեր հարցերուն վրէժ ու կը
սակ միջին: Յուշարարներու կրօնաբե-
րաներուն վրայ գրուած էր: « Գարա-
րաւը Հայերուն», իսկ իրենց կրօն պա-
ստանները կը կրէին չեմբ հաւատար Պե-
րնաղայկալին լոյսնայը:

Հակառակ տնոր որ ցոյցը առանց ար-
տնաւթան սակի չ'ենցած է, ոտակիւ -
նուրիշը չէ միջնած: Յուշարարները
աղկիկով տնցած են փորոցներէն, ապա
լուսնիմար ցրուած:

Գարաղազ գանձող ամերիկացի լու-
սաբերը մըն ալ յայտնած է թէ ցոյցէն հաջ-
ալ լուսին Հայեր մերկացուած են:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂԱԼ

ԹԵՆԻՍՈՒՄ ՄԻԹԵՐԱՆ, «Հարցումներ»
Տուրք յայտագրին հիման վրէ Հինգարթի
հրկուն: Ճիշդ թէ ծաղիկը պիտի չ'եկ-
կայանէ, այլ՝ ուղղութիւններ: Բաւա-
կան բնակարան է և համարուած որ ա-
ռանց իրեն՝ չէր փոփոխին: Վերմիլն կը
զրէր թէ Միլիթն Մանուհան և է. Գ. Բ.
զորավոր են Միլիթան: «Ճարտասա Մի-
թիւնի հետ միասին լայնորէ է որ
ծաղունով չափ ժամադրալէ 500 միւր-
նայաներու ստորադրուածն փորլած
է: Միլիթան Վերմիլն է ներկայումս Ամ-
բէն Զ-ի «Ճարտարական Ժաման»:

ՓԱՐԻԶԻ ամէնէն չեղ պանդոկներէն՝
Մէտրիս խաղաղներուն ձեռք կ'անցնէ:
Այդիս ժամ պիտի կարճէ Զիլի, ցանցին,
որով զվարար սեփականատէրն է՝ Արա
կան:

«ԶԳՈՒՆՆՆԻՔ» զիկաններն և կողմա-
ցիներն կը հրահանեն Մուրկայի մէկ
բնակատար ողորդը հանդարտէ: Այս
հրահանքի վրէ տակնաւորիները նախադ-
րուցանելուն համար զօրգործիներու
զմէ: Վերմիլն փորլածն ամենէն մը
տան ժամ զիկան կողմնակարհ ապու-
րեան, իրենց կողմին թիւր աւելք և
ցուցադրէ: Դուռնէն ալ Մուրկո, շատ
վրդոյմն է այս ապագարարիներն և
կը հաղ որ Վիտիկանան ապուրեան չկայ
այլ լաւագան ապուրեաններ և զեղեր,
որով կողմա կ'ապրին:

Տիկին Արթին Աւետիսեան իր ամուս-
նոյն՝ Արմա Աւետիսիանի մահուան 11-րդ
տարեկիցին ի յիշատակ 500 մը կը նուի-
րէ «Յաւանքին»:

VIENT DE PARAÎTRE

MIRAGES

Poèmes

par ANSELMÉ

(Angèle Fortunato)

«La vie n'a ni commencement ni fin, les merveilles de la nature sont éternelles et leurs beautés témoignent de Dieu par leur perfection. C'est cette profession de foi, cet hymne à la vie qui compose et chante Anselme à travers des textes qui sont autant musique que poésie».

Ed. LA PENSÉE UNIVERSELLE

4, rue Charlemagne — 75004 PARIS

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE DE MARSEILLE

12-14, rue St. Bazile

ARMENIE TRADITIONNELLE

Danse et Musique

- Conférence de GERARD MADILIAN
Professeur de danse de caractère arménien et caucasien
- Démonstration avec
— Le groupe de danse ANI de la MAJIC de Marseille;
— L'Ensemble instrumental Kégham Bagdasarian dirigé par Sarkis Eurdékian.

Vendredi 8 Avril à 21h

— Entrée libre —

ՅՈՒՇԱՏՆԵՐ

ԿԱՐՈՑ ԽՈՍԻՄ Մարտիկ Լէօյա Սա-
տուի մասնաճիւղը ընդհ. փորձը Հիկ-
շարթի, Ապրիլ 7, ժամը 20-30-ին, սովո-
րական հաւաքանդին:

Ս. ԵՐԱՆԱՆԿԱՆՍԻՅԱՆ

ՓԱՐԻԶ

Գրադարաց 10-ին և Կր. պատարագի՝
ԱՆԵՏԱՊ ԳՆԵՑ. ՊԱՐԻԶԻԱՆ
Գրադարացի տարրին հոգեհանգիստ
վառը համարին նմանցից:

Ս. ՄԱՐԿԱՐ ԱՍՏՈՒԱՍՏԻՆԻ
ԽՈՒ

Գրադարաց 10-ին և Կր. հոգեհանգիստ:

ՎԱՐԱՊԵՏ Ս. ՌԱՅ
ԱՐԴՈՒՄԻԱՆ

Գրադարաց 10-45, և Կր. հոգեհանգիստ:
Կր. պատարագի և Կր. ճարտը
ՄԵՐՈՐԿ Ս. ԲՆԵՑ. ՓԱՐԻԶԻԱՆԸ:

Ս. ՊՈՐԽՈՒՆԻՍԻՍ
ԱՍՏՈՒՄԻԱՆ

Փամեղուցիներ՝ 9, պատարագ՝ 10 և
հոգեհանգիստ:

Ս. ԳԻԿԻՐՈՒ ԼՈՒՍԱՍԻՈՐԻՑ
ԿԱՆԱՆ

Գրադարաց՝ 10-30:

Ս. ՅԱԿՈԲ — ԼՈՒՆ

Գրադարաց և հոգեհանգիստ՝ 10:

ՇԱՐԿԻԻՕ — Ս. ՆԵՆՆ

Փամեղուցիներ և հոգեհանգիստ ժամը
10-ին:

Ս. ԳԻԿԻՐՈՒ ԼՈՒՍԱՍԻՈՐԻՑ
ՎԱՆԱՆ

Փամեղուցիներ՝ 9, պատարագ՝ 10:

ՍԱՐԱՅԵԼ

ՍՐԲՈՑ ԹԱԳԱՄԱՅԱՑ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՆԵՑԻ

Փամեղուցիներ՝ 8-30, պատարագ՝ 10:
Կր. պատարագ՝
ԳԱՐԵԳՈՐ, ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՊԵՐՏԵՆԱՆ

Փամեղուցիներ՝ 8-30, պատարագ՝ 10-45, հոգեհանգիստ՝ 11-10:

Փերկեդանթանէլը համար, Երկուշաբթի՝ Տէր Հայրը ժամը 14-էն սկսած և Գրանդի Կերկեդանթանէլը է, իսկ Սրեյ-
շարթի, ժամը 9-էն սկսած Սէն - [ո]
Կերկեդանթանթը:

ՊՈՒԼՎ. OSSO — Ս. ՅԱԿՈԲ

Փամեղուցիներ՝ 8-30, պատարագ՝
9-45, հոգեհանգիստ՝ 11-10:

Փերկեդանթանէլը համար, Երկուշաբթի՝ Տէր Հայրը ժամը 14-էն սկսած և Գրանդի Կերկեդանթանէլը է, իսկ Սրեյ-
շարթի, ժամը 9-էն սկսած Սէն - [ո]
Կերկեդանթանթը:

ՍԵՆ-ԺԵՐՈՄ
Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՐՈՐԿ

Փամեղուցիներ՝ 9, պատարագ՝ 10-45
և հոգեհանգիստ:

ՍԵՆ-ՍԱՐԱՅԵԼ
Ս. ԹԱՆԴԵՍ

Փամեղուցիներ՝ 9, պատարագ՝ 10-45
և հոգեհանգիստ՝ 11-30:

ՍԵՆ-ՍԱՐԱՅԵԼ

Փամեղուցիներ՝ 9, հոգեհանգիստ՝ 11-30:

ԶԵՐՄԻՆԻ ԳՈՒՈՒՄՏԵՆԻ

ԿԻՐԱՆԱՆ, ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒՄՆԻ

50ԱՄԵՏՑ ՅՈՐԵՆԱՆ

ԿԻՐԱՆԻ, ԱՊՐԻԼ 10, ՓԱՐԼ 16-ին

MUSEE GUIMET

6, Place d'Iéna — (Me Iéna)

Կազմակերպութեամբ՝

Կրիմիալի, ԷԴԱՆԱՆ, ԿԵՐԻՐՈՒՄԱՆ
ՏԱՆԵՆԱՆ և ԿԵՐԻՐՈՒՄԱՆ
ՎԱՐՓԱՐԱՆԵՐՈՒ ՄԱՆՈՒՑ
ՄԻՈՒԹԻՆԵՐՈՒՄՆԻ

խօսք կ'ունենի

յիշխալ Միտրիսիմիլի
Մեկիսայանցիցներ

ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՍԱՆԻԱՆ ՅԱՏԱԳՐՈՐ
ԿԸ ՄԱՐԿԱՅԻՆ

ՖԵՐԻԳԻՆԻՆԻ ՄԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԻՆԻԱՆ
ԵՐԳԱՆՈՒՄՐԸ ԵՒ ԱՆԻ ԳԱՐԵՆԱԿԸ

Մասնաճիւղներ՝ Կարուստին,
Զարթիկանէլ, Կապուտիկանէլ և
Երկերցում՝ Ե. Շահարին:

— Մուտքը ազատ է —

DATE A RETENIR

Le COMITE REGIONAL DE FRANCE DE L'U.G.A.B. porte à la connaissance du public et les anciens résidents arméniens de la Cité Internationale Universitaire de Paris que le DINNER - BAL qu'il organise le Samedi 4 juin dans les salons de l'Hotel Intercontinental de Paris sera au profit du Pavillon Arménien Marie Nuhar.

Ultérieurement les détails.

ՄԵՍԻՆԻԱՆ

Meubles

Ghazarian

4.000 m² de mobiliers présentés en ambiance

Z. I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél.: 42. 89. 27. 47

ԼիւնոՒ Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ պա-
ժառուկան համար հետեւեալներ Ար-
միւրեան կը նուիրեն: — Փառապետ
կերպարներ 20-000 մը. Եկեղեցւոյ, ԼիւնոՒ
Տիկանց Մարմին 15-000 մը. Եկեղեց-
ւոյ, Տէր և Տիկին ձկնալոյսի Պաշտարա-
ն 10-000 մը. զարդոյն, Տէր և Տիկին
ձկնալոյսի Պաշտարան 3-000 մը. զար-
դոյն, Համարածու Պարահանդեսան,
Տէր և Տիկին Վաղինակ Միւրեան և
Ուն՝ 1000-ական մը. Եկեղեցւոյ, Այրի
Տիկին Տօրմանան, Պր. Գարուիւն, Բե-
մեղան, Տէր և Տիկին Սոնիկ Հարկան
500-ական մը. Եկեղեցւոյ, Պր. Զարե-
հէն լիւնան 500 մը. զարդոյն, Տիկին
Մակեանան, Տիկին Փամկուհան, Տէր և
Տիկին Ժորժ Զարուհան 300-ական մը.,
Պր. Յակոբ Փաշանան, Տիկին Արաթի
Պրեզիան, Շահար Կրկուրով, Տէր և
Տիկին Մակեանան, Տիկին Պաշտա Կար-
միւրեան, Տէր և Տիկին Ժորժ Մամա
200-ական մը. Եկեղեցւոյ, Տիկին Քա-
ղուշի Դարարան, Շուշան Դամկեան
100-ական մը. Տիկին Օսթեան 700 մը.,
Ժառ Տէր — Պարտարան 150 մը.:

DATE A RETENIR

Samedi 14 Mai

► SUPER DISCO ◄

organisé par

le COMITE DES JEUNES

de l'U.G.A.B. DE PARIS

“Բացառիկ զեղ «Յաւանք» ի բաժանորդներուն”

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH» — 83, Rue d'Hauteville - 75010 Paris

Commission Partitaire: N° 55835

[illegible]

բայ՝ ճանաչարարքը թող որ Տեհին Տե-
րունքի փրկարարին ասուհան ինչ լավ վար-
կեցույթ ուր զիջե՞ր, այս միջոցաբերը
գործարարը Սափան ինչպե՞ս քաղաու-
թի ուր անցնե՞րք ճանաչարարին հա-
մար ու յարգե՞րք դրաք, ճանաչու ինչ
դրաք ճանաչարն հիմադաստանին ի՞նչ
օտարաբան, ի՞նչ չեղարժեք զիջե՞րն
համար քիչ փրկարարն ճանաչարն ճանա-
չարն է։ Սափանին օրինակ, ճարճ է-
լիքն ուր փոքր Սամանին ճանաչ, կի-
նը և արքան ճանաչե՞րն ի՞նչ չափ չափ
զոհե՞ր և զհրե՞ր փրկարարին ի՞նչ ճի-
շդե՞ր օրինակ փրկարարը ճամուր ու ճի-
շդե՞ր։ Տարբեր քրեմեքին ճանաչ,
արքայի կը քաղապետարարին ի՞նչ քաղա-
պետը Փոքր Սամանի, Քիշիւն քաղա-
կե՞ն, եւն։ Անչափ ահա՛ւ և ընդունի՞ր
որ այն որ ճարճ է, յաճե՞ր խորթ է, այն
որ խորթ է, ոտը է՝ հառաքանին անկե-
տակե՞ր օրաքաղաքին թափ ճի՞շդ, սուպն
էրեքանը ճանչու ճամուր և ճի՞շդ թափ-
քան ի՞նչ քրեք ճամուր կը ճամուրին,
և ճամուրն է՞լ ի՞նչ կարելի է կամարի՞ն
որ եղաբայն ճամուրն, այն ասուք է՝ օտար
կարելի, ճամուրն ասուք է՝ Քարկ, և, օ՛հ զի-
յա՛, սուպնի յարաբերութիւնն այն ո՞նե-
սուք օտար ճան։ Անուշիւք, և ի՞նչ
փրկարարին և անկախե՞ր քաղա-
քան ճամուր յարաբերութե՞ս ասուքն է։
Երաքան և ասուպն արքայ կը քրեքն
ճիշդ քաղաքացու ճիշդարարութիւնն արքայն
թի՞ք, երեւապարարին ճարճն թի՞ք,
անս է՞լ ճիշդ թի՞ք որքայե՞ր ճարճ է, թի՞ք
զի՞նչ կարելի է ի՞նչ յայտն՝ Եղաբայն
արքային աս։ Թի՞քն ի՞նչ քրեքն, ար-
քայն թի՞ք զայնք ինչն ճամուրն օտար և զե-
ր, կը ճամուրն ճարճին ճամուր փրկար-
արը է, կարելի է զի՞նչ օրակի՞ ճամուր
նոս, օ՛հ անչափ։ Եւ այս քաղաքն ուր
զի՞նչ թի՞ք է՞լ ճիշդ թի՞ք։ Սիման թի՞ք
գրեքն զի՞նչ թի՞ք մեքն։ Եղաբայն ասի-
ւան ճիշդարարը զարքային թի՞ք։ Երեքն
որ ճիշդի՞ր, երեքն որ այն զի՞նչ օտար
փա-
սուք, ասուքն ի՞նչ զի՞նչ օրակի՞ թի՞ք ճար-
ք, արքայն ճամուրն արքայ ի՞նչ ասուքն
ճամուր, ասուքն՝ արքայ թի՞ք օտարա-
բան ի՞նչ փրկարարին կի՞նը։ ճամուր և փր-
կարարն ճիշդն ուր փաղաքարը ճամ-
ր է կալ ճարճ, արքայ է։ Եղաբայն ճամ-
ր թի՞ք։ Եր ի՞նչն ասուքն արքայ ու արքայ -
արքայ ի՞նչ ճիշդ արքայ։ Եղաբայն ճա-
մարանին անկախե՞ր զի՞նչ է այս օտ-
արարին, երբ կը ճիշդարարը ճիշդ օտ-
արի թի՞ք ասուքն ճարճ ու ճի՞շդ թի՞ք
արքային արքայ արքային զարքան թի՞ք
կը փրկարարին այս ճարճին։

Եւ կարգեմք, Յայնմանք ի վիպակս, շէկերն րամսից քննադրուին եւ ի միմեջ, արար եւ զեկն տասնամեամսն իրեն իմաստն: Ասէի ընդ-անգամսն զի վարեն ի ռոյտ իր ստեղծ եւ լոյս իր ստեղծ կարենք մէկ կարեւոր ծառք նշարելուս ի նայ հնով եւ գրող իր ինքնական կերպումս չարցնի, կերպումս իր եռակեանք, ծռելիքն նարհականն ուրիշուած ի յամսն, եւ որ ստեղծն չի՛ խաբար ինքնաբարքաւորման շրջանա՝ լարելու: Ետանքն ստեղծուած եւ զրկ արար եւ զեկն րամսնորս ու անոնք զերկուսն անոնց վերաբարձրում Նախքի, իր իմաստն եւ իր դասուն: Ասելոքն, ընդ իմաստն այդ րամսեր իրեն անձնուն յաւելի ուրիշուք:

[illegible]

Երբ Ասորին, իր զինակիցները և զամեն
 ինչն ու իր զորությունն, Կորնուս
 ստանալանայ արգել, խոտուտ Միգալեյի
 հետ, իր քաջասիրտ թէ՛ ինքն՝ ու իր զին-
 անիկան ճանաչում մարդ զմեզ ու՝ ժե-
 րաբեկ Կիկորի զանուն թէ՛ որքան Տաղուտ
 իման քան ի ճանաչում մարդ զմեզ (14-15)
 Ինչպես ունենա խառն զինվորակից, Կու-
 ռանք որ ժմաբնյա ալք մարդն է։ Ասորին
 ստանալան իր քաջասիրտ թէ՛ ինքն՝ ըսելի-
 ութ, իր շնորհ որ ժմաբնյա քաղաք ի-
 ճանաչում էր թէ՛ իմն (Ը 13)։ Գնդը-
 լան որ ժմաբնյա... ընդ ձեռնակալներ
 իմանա, ինչպես իմն իմ քաղաքն ու այն
 զանգե՛ղ ճանչեցեցե՛ր, որ իր ստանան յա-
 ռաք, ասորիականք իման իր զինվորն
 որ ստանանին զանք, սամանաւան ու
 ինքնուր կողմէ՛ն Կորն որ զամեն իրեն
 արքայաբ Քուռու զանքն։ Ինքն ունի ինքն,
 որքան իմանին զպաշտօնն ու ինչպիսի
 զանք, որովպէս խառնակիք անկ, որ իր
 ինքն ինքն ինքն ինքն յարգանքն, իրեն
 ունենէ, իրեն ճանչեց (Ը 15)։ Մի-
 ասորին և Ասորին Գոմանաւան, Սա-
 ռաքսայան որ Ասորին ինքն ինքն ինքն
 յարգալի։ Իր շնաման ուր, քան որ սն-
 ինքն ինքն ինքն, անմ զմն ի որ զիս
 իմ ժմաբնական ու ստանանք որքանք
 որ Քլարդի սեռական Էսթիմանը
 (Ը 15)։

[illegible]

իսկ վրայ եւ անորօր շահերը ընելով, աւատելու համար ինչպե՞տք գիտակցանալ լուրջ պայաններն են (հիշ ընդ)։ Այդ կապանները, ինչպէս ցույց պիտի տայ պատմութիւնը, միայն առումներ եւ ընտանիք չեն, այլ՝ «կեն», «մայր», «հայ մայր» րաւունքն աւանանուններն ու ընկալուած հասարակութիւնները, իր պոտնական ընկերակցական չլիսանքին մէջ։ Հասարակացողութիւններ, որոնցմէ բոլորովին զուրկ չէ՛նք ուր, սակայն որոնց դէմ պիտի մատար, լաւունք սիրոյ։

[illegible]

Անա այդ կինն է, սկիզբը այնքան
ստատ էր ինքնութեան, որ կու դայ զըրը,
կու թէ՛ իր հայ ամուսնու շի ցանկար,
հուսարկէր ցանկար, սակայն կրնայ այդ
փոխադրութիւնը լիթէն շնորհուն միայն
ընդունիլ եւ պատուով ընթացիչն, մի-
այն թուր ստայի մահէն ետք, որ կը
ստատէ 1912-ի Պաշտօնեան պատերազմ

PAPKEN : DIALOGUE AMI

faire ce qui ne se fait pas par
J.-P. BODOSSIAN

— Tu te souviens de notre première virée ici tous les deux il y a vingt ans. Moi le jeune qui te montrait le coin. Le monde à l'envers! Et quel froid!

— Tu parles il gelait à pierre fendre. C'était en novembre. Le matin avant de commencer à faire du béton, nous devions casser la glace dans les seaux.

— Tu étais impatient de connaître les lieux. Moi je venais de toutes façons pour terminer quelques mesures de sauvegarde de la maison avant l'hiver.

— Oui, ta mère était inquiète. Elle voulait que je la renseigne exactement sur ce que Jean-Pierre avait acheté pour nous. Mais je n'étais pas bon juge, j'étais

d'accord avant d'avoir vu. D'après les photos et d'après tes descriptions enthousiastes, j'étais pour. Si il fallait aller voir pour rassurer Jeanne, tant mieux. Une escapade avec mon fils ce n'est pas si fréquent, et c'est toujours ça de pris. Il garde encore au fond de moi la chaleure de notre minuscule cabanon à tout faire où nous vivions comme deux ours heureux.

— Dix jours de pure joie.

A cette période là, un an après mon coup de foudre pour la lumière grecque, le fait de retrouver cette lumière là en France, avait suffi à m'emballer. J'en avais déjà assez d'un Paris au quotidien. Notre voyage en Grèce l'an d'après pendant deux mois et demi, avait fini de ronger la corde. Besoin d'espace, de liberté, de lumière retrouvée et surtout de commencer notre vieux rêve : construire ensemble une maison pour la famille. Je trouvais en tout cela les raisons suffisantes à notre entreprise, un peu déraisonnable mais si alléchante.

— Nous avons toujours pensé à un

— Depuis que j'étais tout gosse le projet flottait dans vos propos, saisis par-

par-là, entre deux jeux. Se retirer... le midi... tenir une droguerie, vendre des couleurs pour un peintre, ce n'est pas mal! Et ne pas être trop loin de ton fidèle ami: Harout.

L'enfant que j'étais voit encore à Noisy-le-Grand, en bas vers la Marne, la maison de SEDEF, des amis, et juste en face une carcasse en construction. Les gens venaient le dimanche et empilaient des blocs de ciment. Cet amas est encore dans mes yeux. Peut-être est-ce à cette occasion que vous parliez de notre future maison? Projet banal en fait. Il allait meubler et orienter totalement ma vie en cette fin d'adolescence.

— Moi je voulais surtout, plus que la maison, voir les vieux oliviers de la petite plateforme dont tu m'avais parlé. Ils étaient magnifiques je n'ai pas été déçu par ce coin entouré de vieux murs et cette douzaine d'oliviers. Les derniers, ceux de l'extrémité ouest dressaient leurs branches noires et grimaçantes dans le ciel du couchant.

— Le gel de 55 les avait pétrifiés. La colline semblait oubliée du temps, abandonnée. La question que je me pose depuis quelque temps c'est : pourquoi ici, cette ruine perdue sans chemin, sans eau, sans électricité et surtout pourquoi à partir de l'an suivant pourquoi cet engagement complet de ma part en venant vivre ici. Il devait y avoir un autre besoin, plus secret, plus profond dont je commence à soupçonner le sens ces temps-ci.

— Pendant mon enfance tu me parlais souvent d'Asie-Mineure, du lieu où tu es né, de ton pays. Cette image m'est restée tapie quelque part au fond de moi. Tu disais : « Il fallait une journée d'homme à cheval pour faire le tour de nos terres ». Tu parlais des terres de Dédé, ton père. Je voyais le cheval marchant au pas, moi dessus avec toi

մին: Անոր մահը, կը գրէ Ատորինէ, կ'ընծի ամօթը (էջ 37) եւ ինք կու գայ ընդունելու զպացումը, կ'ընդունի որ ինք նոյնիւնը «յարափոփոխ քան մըն է, ի առանձին եւ մեզի անմասօթ օրէնքներով որոնք նման չեն մարդոց Հարկադրաօրէնքներուն» (էջ 38):

Անկէ ի վարձեթ ինքեան զհրա-
յառաքեալնսն զք. որ իր անունսն քա-
րեկանսն ծէկըն իր պատմէ Հայ ժողո-
քը ծախի, որ ասորք անուանի ճան-
գապեալիս թողած, զայսմ ի վերա-
պահ ինքն ի Հայ ժող. (էջ 52): Ասորքն ի զաս-
պարտեալ զայն: Համարեմք ի պատմ-
իչի Հեռ, որ հրէս, — Համարեմք ինքն
նախ անուանի ի իր հրէական: Փոխ-
անկ լեզուովն ի նստելո, անմահա-
բար յայտապատմանսն ի ոգիք
արարի ի զպատմաբնոյն: Եւ արտի
Համարեմք (էջ 52): Այլ լեզուով, ըրեթ
այս, ինչ որ անկ ինքն ինքն իր
ԲՐՒ ինչ, պէտք ի բն, ըստ Ասորքի
ԲՐՒ Համարեմք ի իր անունսն Հեռ, ի
լեզուովն ի ճանտ շեղով անունս աստու-
ծոյն, ինքնինքն ճանտի (էջ 53): Իրր իր
հիման Քրիստոսը, իր ծեղով այս աստ-
ուծոյն, ինքնինքն, որտեղ ծէկ անի ծե-
ղով ի պարտաւորութի: Ի ինքնի պարտ-
աւորութի անունսն, ասկան ի վերապա-
տեալ անո, որովտա իր զաստուծոյն
ունայ ինքն չմեծանայ:

[illegible]

(Էջ 65) : Եւ վերջապէս, Հակոտակ աշտարակ արտայայտութիւններուն, այնքան զօրաւոր կը մնայ իր մէջ իր սիրահարին Հանգէլ պոռնիկած ցանկութիւնը, որ նորավայելին վերջնութիւն էջին վրայ, երբ կը նկարագրէ սիրահարին իր վերջնական անստուգ, կը մտածէ, - Շայտ պաշտուն

կարծես լսած չէ՛մ, և եթե՛ զիտ տանէիր
նկատ, արեւա կուրծք, փռեղեղեղ
սակուրդեր կը հնաւէտի բեղոյ՝ (էջ 86):
Այսպիսով, վերին վարդապետներ, կնիք,
հայ կնիք, տառերից մեր մայրը կը զի-
տանձմանուի ևս վերապատարտել իբր
ցանկութեան զղացող, սանձմանները
ստորագրելու պատարտած սանձ մը, իբր
մայրը մը, ոչ այլք, ոչ ալ կնիք բաժնիկոր-
նելուով սանձմանած, – իբր ֆէմինիսթ
մայրը մը:

Կարելի է շագկել ծանախյալ շրջիվել, նորարարել 1987-ից մարտիկի ամբերկա-
ցի ֆեֆերիկի մը ճես: Սախյալ կա-
րելի է, եւ պէ՛տք է ճատառաւ, որ ար-
դի ֆեֆերիկի տեսութիւնը մեղի կ'օղնէ
ստեւել թէ՛ տնօր փաստաւորել մէկ կա-
րելիութիւն թո՛ւած է ճարտարաշինութիւն,
բողբոլութիւն, մերթնել, մերթնելութիւն, զաւե-
շան այն պայտաւարելի, որուն նպա-
տն է ճայ այրն ու կինը փոխարինել
ստախկանային, ստախկն էլ արդարեւ ջրի-
շէնքի սողնել: Արդ փոխադրուած է ճի-
ւոր ճախալումն է որ փորձելի ճոս:

ከሀገሪቱ የቅዕለት ሀገራዊ

[illegible]

derrière m'enclançait des bras pour tenir les rennes. Nous ne l'avons jamais fait.

— Continue.

— Je me demande si je n'ai pas voulu concourir à réparer cette injustice. Nous n'avions plus ni cheval, ni rennes, ni terre à parcourir. Cette ruine fut le moyen de corriger cette mauvaise donne.

Quand je pense à tout le concours de circonstances nécessaire pour arriver là. Je me dis que c'est un peu une histoire de fou — une bonne histoire — comme une obsession du destin.

A ma sortie du collège arménien il m'aurait fallu rencontrer Paul Lagriffoul, le fils du sculpteur, grand prix de Rome, qui enseignait aux Beaux-Arts avec Belmondo, le père de l'acteur. Deux sculpteurs bien méconnus et pourtant d'une grande qualité. Paul voulait faire Architecture. C'était mon vœu que je ne croyais plus pouvoir aborder, m'étant dirigé en philo pour aller au journalisme, autre feu secret et qui au fond me correspondait peut-être mieux. Paul m'a fait entrer aux Beaux-Arts plus rapidement que je ne le croyais possible sans le bac, par cet examen que j'avais préparé pour ne pas le laisser seul et que nous avons réussi tous les deux. Equivalence qui ouvrait l'architecture aux non étudiants, qui n'existe plus aujourd'hui. Premier jalon pour arriver en Provence.

C'est aux Beaux-Arts que je rencontrai Elisabeth Pourselle, d'une famille de musiciens. Elle vivait au début de la rue de Rennes. J'étais amoureux d'elle, qui représentait tout ce que je croyais ne pas pouvoir posséder : une tradition familiale, une aisance financière, être sercén et intégré. Je vivais dans le vingtième arrondissement, je me sentais démun, inférieur à elle. C'est d'ailleurs ce sentiment qui a failli faire capoter le deuxième jalon de ces parcours.

Un jour elle me propose, pour gagner un peu d'argent de poche, d'aller travailler à démenager des livres chez un ami de leur famille l'éditeur Robert Lorem. Il s'installait en Provence. Je m'en souviens très nettement. J'étais bléssé. Pas question pour elle d'y aller. Elle pensait me rendre service, moi qui en avais besoin.

— Tu ne m'a jamais raconté cette histoire avec ce côté blessant pour toi.

— J'en parlais pas. C'était étouffé. Paul, mon ami étudiant en architecture, que je conviais me dit que c'était une très bonne opportunité. Nous y allâmes tous deux. Robert Lorem nous accueillit très gentiment. Le père Lecourt était là et sautillait entre les cartons. Nous passâmes deux heures, et revînâmes chargés de livres. Robert avait poussé la délicatesse en nous invitant à midi au restaurant, un italien, qui tenait une fort bonne table. C'est à cette table, devant une belle nappe blanche couverte d'antipasti que le destin est venu jouer avec moi.

Robert nous parla de sa nouvelle installation en haute Provence.

Il dit aussi qu'il restait quelques maisons abandonnées et que ce n'était pas cher. Il parla entre autres d'une maison « Les amandiers » et du château de Tordeau. Il nous laissa son téléphone, nous invitant à venir le voir pendant l'été, qui était proche, nous étions en juin.

— Le château dont tu parles c'est celui de la route de Lure. Il n'y a qu'un tas de pierres et quelques ruines.

— Oui mais je ne le savais pas. Je n'allais même pas le voir quand j'arrivais ici début juillet. Je m'en souviendrais toute ma vie, comme d'hier. J'arrivais à Marnasque à midi. Il faisait grand soleil, chaud et sec. Il ne faut pas plus d'une demi-heure pour arriver chez les Lorem. La traversée du « désert de Sillanès » tel qu'il est justement surnommé fut un choc visuel et émotionnel comme je n'en avais pas reçu depuis la beauté grecque l'an d'avant.

La lumière et le ciel semblaient descendre lentement dans un assourdissant tintinnare de cigales.

L'accueil de Robert et Olga fut très amical. Il m'indiqua comment rejoindre les « ruines », me donna une bouteille de vin frais, du pain et du saucisson. Nous devions nous revoir le soir.

— Tu t'es décidé tout de suite.

— Oui. Je veux d'abord en revenir à la découverte récente que j'ai faite, et essayer de le faire découvrir à quel point j'ai été étonné sans très bien m'en rendre compte.

La première maison était la grange du bois. Trop en ruine, inhabitable rapidement à mes yeux et trop grande. Le site en était pourtant fort beau. Puis ayant perdu le chemin, je roulais à travers champs quand je vis le côté ouest des « amandiers ». Le pigeonier, la grange et un mur de clôture se composaient admirablement sur une pente douce vers le sud. Je grimpais sur le plus haut mur et contempiais d'en haut cet amas de roches et de murs sans toit, les deux mains plantées dans les poches.

Du haut de mes vingt ans il s'est passé quelque chose. Est-ce l'intimité du lieu avec cette petite cour intérieure ? Est-ce que quelqu'un d'autre a décidé pour moi mais la décision était prise. Une soudaine secrète s'est faite avec notre histoire, nos antécédents dont j'estimais mal le poids et la force à cette époque.

En fait il s'est agit ici, pour moi, sans le savoir consciemment, de nous venger. Sans violence, d'une façon positive, en travaillant avec nos faibles moyens, avec joie et amour, je nous sentais sans limite. Nous pouvions tout entreprendre, tout réussir. Ce n'était que justice. Nous récupérerions notre dû : un centre, un lieu, une continuité.

Souvent tu t'en souviens, je pense à ton père, Dédé ici, et toi aussi tu me dis le voir.

— Oui. Il en aurait fait un paradis. Tu le fais à sa place. C'était un constructeur comme toi. Mais non. Sans toi nous ne serions pas là. Je me suis réfugié en moi, dans ma peinture, dans mes bouquins. Mon pays ce sont mes amis. Mon pays c'est là où je suis bien avec les gens que j'aime. La patrie c'est une connerie qui sert à envoyer de pauvres types au front pour se faire tuer, je l'ai vu en 40, je suis chez moi, c'est mon pays intérieur.

C'est curieux ce que tu dis. Ce besoin de vengeance — toute paisible et intérieure pour ta part — aurait sauté deux générations ?

— Je découvre cette continuité familiale depuis peu. Tu n'as rien fait d'intentionnel pour me faire agir comme ça. Non. C'est simplement l'héritage de notre patrimoine à nous. C'est notre histoire. Elle conduit, elle dirige notre vie. Je n'y peux rien. Crois-tu qu'il serait mieux de se révolter, de couper les ponts.

— Non, se laver le cerveau serait de la torture. Ce que tu viens de raconter c'est comme un arbre mort. On croit qu'il est mort. Il y a sa carcasse noire, vaincue par le temps, la foudre, ou le feu et puis un jour sans que personne ne l'attende il y a, à côté une petite tige qui sort et reflorirait. Il y a eu tout un travail souterrain et nécessaire. La vie s'est enfoncée dans les racines du vieil arbre que l'on croyait mort, mais il ne l'était pas, et tout recommence. Quelle merveilleuse histoire que la vie, toujours renouvelée ! Quel mystère toujours neuf !

Aussi étrange que ça puisse paraître je découvre ces temps-ci qu'il y a une continuité en fait. Continuité avec un passé que je connais bien mal. Où étaient ces terres en Anatolie, à qui étaient-elles ?

— C'était à Bardizak, le village familial de papa. Cela lui venait de sa mère. Il était l'unique héritier de toute une dynastie. Il ne travaillait pas la terre lui-même. Il était maître charpentier. Il avait des Lazes, une petite race qui vivait au nord sur le bord de la mer noire, pour métayers. L'argent allait à sa mère.

Un retour, après la déportation organisée par les Turcs pendant la guerre de 1914 toutes ces petites gens qui vivaient sur ces terres se sont ragaillassés et ont dit : « C'est à nous ». Il n'y avait pas grand chose à dire pour ses droits après ce qui c'était passé. Ainsi tout est parti. Il fallait une journée à dos de cheval pour faire le tour de ses terres entre Bardizak et Ovdadjik. Cela lui venait de ses ancêtres et c'est pour cela que papa pleurait. Il disait : « Ils m'ont tout piqué ces fils de... » Der Hagopian en parle dans son bouquin.

— Et les quatre cents bêtes à cornes ?

— Ça, c'est à Ovdadjik. Araxi avait amené en dot ses terres sur lesquelles il y avait déjà un troupeau, et papa en avait acheté d'autres. Soit cela se passait avec l'argent qu'il gagnait, soit les gens le payaient en nature et ainsi il accroissait le troupeau. Sur ses terres il plantait aussi du tabac, du blé, du maïs. Il aimait bien le tabac. A Noisy plus tard il continuait à en planter bien que ce soit interdit. Grâce à ça, pendant la guerre de 40 il a toujours pu fumer.

Il avait aussi plusieurs maisons sur ses terres.

— Il devait avoir dans les trente cinq ans quand il a tout perdu ?

— Oui à peu près.

— Et le mariage de Dédé, c'est une drôle d'histoire ça ! j'aimerais que tu me la racontes encore une fois pour bien l'enregistrer.

— C'est chouette ça. C'est tout simple. Elle lui a plu. Araxi avait dans les treize ans. Il a du la dans la rue jouer pendant qu'il construisait à Ovdadjik. C'était une gamine. Il a du faire sa demande. Pas directement je crois, il fallait un intermédiaire qui fasse boire grand père. Je ne connais pas la coutume exacte, mais enfin il y avait un usage à respecter. Ce qu'il avait dû faire.

Grand père avait dit : « Il travaille comme un Ech — un âne — je ne l'ai jamais vu au café, il ne sait pas boire, je ne l'ai jamais entendu chanter : il ne sait pas vivre. Pas question d'un SOUFOU avant l'âge dans ma famille ». On disait soufou d'un type qui joue le sage avant d'avoir vécu.

Eva ne voyait pas pareil. Elle disait : « AGHEG E, c'est bien, il apportera un peu d'argent à la maison, la petite n'aura pas de soucis à se faire. Parce que bien entendu il fallait qu'ils vivent à la maison des parents. Grand père a dit : « Non. Elle est trop petite. Il n'a qu'à attendre ».

Cela ne convenait pas tellement à papa. Au village il y avait une bande de hooligans dont le chef était Donig. Des voleurs qui picolaient dur. Papa est allé les voir, certainement sur un conseil qu'il avait reçu. Ils ont passé un marché. Donig devait faire courir le bruit qu'il avait reçu l'ordre d'enlever avec ses gars la petite pour Honmig. Ensuite papa devait s'enfuir et aller vivre dans un autre pays avec la petite et le bruit courait qu'il avait assez d'argent pour le faire. Tu parles !

Papken me regarda les yeux plissés. Nous riames de bon cœur.

— Ils sont allés dire ça à Eva ?

— Non. C'était inutile. Ils en ont parlé dans les cafés. Tout le village l'a su. Ils ont eu tous les moyens de faire courir le bruit. Pour le payer, papa leur a offert deux moutons à la broche et de quoi boire pendant plusieurs nuits.

Grand père n'a pas eu peur. Cela m'aurait étonné de lui. Non. Il a compris. Il a dit à sa femme : « Il fait bien les choses. Ça va ». Il est vraiment amoureux.

Après ils ont été d'accord assez vite.

— Quel âge avait Dédé ?

— Je sais pas. Yeprem m'a dit la dernière fois que ça dépendait des jours. De temps en temps il était vieux, il reculait sa date de naissance. D'autres fois il était jeune. S'il est bien mort à quatre vingt dix ans, il devait avoir trente ans à son mariage, plus ou moins.

— Et le mariage ?

— Une fête à tout casser. Tout le village était invité. Cela a duré des jours et des jours. On n'a plus idée de ça aujourd'hui.

— En fait je suis un peu déçu. Il ne l'a pas enlevée sur son cheval en la prenant dans la rue pendant qu'elle jouait en disparaissant dans un nuage de poussière. J'imaginais des palabres sans fin et une réconciliation ultérieure.

— Non. Il en a fait courir le bruit. Il ne l'aurait jamais osé. Il s'est installé à Ovdadjik. Il a construit une maison à côté de chez grand père, avec leur bénédiction, une maison dans laquelle je suis né.

Dédé était très connu comme constructeur avant son mariage. Les Turcs, les Tcherkesses venaient le chercher pour construire, même des minarets. Ils a commencé à l'âge de douze ans avec des Var-

bed — des maîtres — pour devenir charpentier.

— Je ne savais pas ça. Il a construit des minarets en bois ?

— Oui. Il était très coté. Il les construisait avec une plateforme en haut, tout en bois. Il lui arrivait même de faire le muezzin.

— Quoi ! Il faisait l'appel à la prière en turc ?

— Oui, Oui.

— Mais c'est incroyable. Pourquoi faisait-il ça ?

— Pour être bien vu. Il savait tous les chants, depuis tout jeune. C'était sa façon de se faire accepter.

— Il était un peu conformiste Dédé, non ?

— Oui. « C'est ça qui est bien, c'est ça qu'il faut faire » disait-il.

Pareil avec Staline pour l'Arménie plus tard. Il pensait qu'il avait raison pour le bien des Arméniens.

— C'était un type simple, illettré, et respectueux. Celui qui avait le pouvoir ne pouvait pas l'avoir sans raison à ses yeux. Donc la raison était forcément de son côté.

— Et Mardig le grand père, lui n'était pas du tout conformiste. Au contraire !

— Complètement opposé.

— Toi tu a été un mélange des deux ?

— Moi j'ai été... en fait j'avais la trouille de mon père : qu'est-ce qu'il me battait. Ça se faisait, ça se faisait pas, il fallait obéir. Et pour grand père c'était un peu le contraire. Ça se faisait pas, ça se faisait pas qu'il fallait faire la liberté.

Tu es tout à fait ce côté doué. D'une part sérieux, organisé, travailleur, ne ménageant pas tes efforts, de l'autre complètement lâché parfois, bohème au fond, prenant la vie du bon côté.

— Tu dois avoir raison. D'un côté Dédé le maître charpentier, de l'autre Mardig, l'artiste troubadour. Je suis un peu les deux à la fois.

— Qu'est-ce que tu préfères ? Ton côté Mardig ?

— Bien sûr.

— Alors pourquoi ne pas avoir mis sa valeur ton côté qui semble plus naturel plus riche ? Pourquoi ne pas avoir essayé de vivre de ton art ?

— Par manque d'une espèce de confiance en moi. Pas dans l'expression artistique, mais dans ma faculté de savoir comment m'y prendre dans ce monde de lois et de règles que je ne connais pas. Et puis en revenant d'Allemagne après les camps, après les massacres de Belgrade j'étais un autre. Je n'étais plus seul. Il y avait toi et mamam, j'étais marié. J'ai dû trouver un métier pour faire vivre les miens.

— Mais prendre c'est un métier.

— Non. Ce n'est pas pareil. C'est incertain. Et puis pour peindre il faut être seul. Je n'ai jamais abandonné, mais ça ne pouvait plus être la priorité. C'est resté mon univers intime nécessaire pour m'élever.

— Il fallait pousser la peinture à la vente. Tu n'en avais pas envie. D'un côté je te comprends et t'approuve : tu penses que l'art, la beauté sont du domaine à donner. Tu penses que la recherche de la vente nuit à la qualité de la création qui est une forme d'offrande et de célébration. D'un autre côté je regrette pour toi. Je pense que tu avais, tu as toujours, l'étoffe d'un vrai peintre de la fièvre de la vie. Etre reconnu t'aurait gratifié.

Tu aurais eu besoin d'une Eva de la peinture, d'être protégé dans ton art comme tu l'avis été dans ton enfance par ta grand-mère. Tu n'a pas eu cette sécurité, ou le temps nécessaire pour la trouver. La guerre est venue pour tout braver une fois de trop.

— Oui. J'étais cassé. La coupe de la guerre s'est ajoutée à celle de Venise, de la Grèce, et d'Asie-Mineure.

— Ce qui m'a toujours étonné c'est un manque, semble-t-il total, d'amertume.

— L'amertume est une profonde erreur. C'est le signe d'une chose ou d'événements non digérés. Il faut savoir tout transformer...

... en miel pour les autres ?

— Tu commences à bien me connaître.

— Que veux-tu le miel aussi fabriqué est un mystère attirant !

J.-P. BODOSIAN

11. 6

(Ծար. Ա. Էջիճ)

իր գլխավորները միջոցով են, պարզապես կորսված, հեղինակ թե՛ այդ գլխավորները հասցուցանված են և ինչպե՛ս որ կր հասցայի կը մասն մեկուն անմասնական կեանքին: Մանով է որ Մի-շէլ Տառա ցատկան «հարցեր» ունեցաւ անպէ՛ս տարի, լայն լայնում բնութեանը տեղեկանքներն զիմ կէս ճան-րան ծայց (անկի հեղ կեցողներ կըսն) և այս անգամ այլ հասցանքն է որ շատ հեռու չկրկնէ:

Միշէլ ԳԱՐԱՄԻՆՈ, ֆրանսացի երի-տասարդը որ ձերբակալուած էր Ռ.Բո, երբ կ'ընկերտար զրոտաբնիկներու ծառի մը, քանից կ'ընթացան ձրո-նքուած դատաւարութիւններու, յա-նգուած էր խոյս տալ երկրէն և միտաւ վերադառնալ 5 տարուան դատաւար-տուած էր ի բացակայութեան: Վերադառ-նալուան զիման էր և թուրք ժամուր-կի կ'հարգուի: Ապրիլի 8-ին, որ վերաբնիկը ստանար թեկնածու է վիճիւր, հաստատելով թէ Գարամին անմեղ է, «Եստակ» տեսակցութիւն մը ունեցնէր երեսուսորդին հետ (Յունուար 15):

ՓՈԽԱՆ ԵՄԿԵՆԱԿԱՒ

Տէր և Տիկին Տոգթ. Պոլիդի Սիմեանի փոխան ծաղկապսակի՝ Յովի. Մալիխանի մասունքն առիթի կը նուիրեն 250 Ժր. Լի-րանայ ժամուրկներուն (ստանալ «Ես-տակ» և 250 Ժր. «Եստակ» բարգա-ւաճման:

«ԵՍՏԱԿ»-Ի ԲԱՐԳԱՒԱՆԱՆՆ ԶԱՆԱՐ ԿԵ ՆՈՒՐՈՒՆ

ՄԱՐՏԻՆԻ - Վ. Բիւրեղեան 200 Ժր. կը նուիրէր իր սիրելի «Եստակ»ին Մարտ 31 «Երբեք չեմ կորսնչու» հուշարձն, մարդ-կութեան ազգայնացի և Հեղինակ Մարտիի հարգարժեք զրոյթներուն առիթի:

CENTRE CULTUREL
ST. MESROB
10 bis, rue Thoulou — Paris 5°

Dans le cadre de ses conférences mensuelles, le Centre Culturel Saint-Mesrob présente

le Dr. JEAN-MICHEL THIERRY qui donnera une

CONFERENCE

suivie d'un débat, ayant pour thème :

« L'ARMÉNIE A L'EPOQUE
DE SA CONVERSION »
avec projection de diapositives

le Jeudi 14 Avril à 20 h 30

au Centre Culturel Saint-Mesrob
10 bis, rue Thoulou — Paris 5°

Un buffet froid sera servi à ceux qui le désirent à 19h30. Participation 50 F. Prière de s'inscrire :

Tél. 43 26 50 43 ou 42 78 31 93.

U.G.A.B.
PARIS

Հ.Բ.Ը.Մ.
ՓԱՐԻՑ

AU PROFIT
DES ENFANTS ARMÉNIENS
DU LIBAN

CONCERT EXCEPTIONNEL

par
LA CHORALE D'ENFANTS
« KAROUN »

créée par
Juliette YILMAZIAN
dirigée par
Khatchig YILMAZIAN

le mardi 12 avril à 20 h 30 précises
à la Salle Guimet
6, place d'Iéna - Paris 16°

— ՄԱՐՏԻՆԻ - ՓՈԽԱՆ - ԼԻՌՆ - ՓԱՐԻՑ -
ՀՈՒՐՈՒՆԻՄ - ՄԱՐՏԻՆԻ - ՆԱԶԱՐԿԻՆԻՐ
Տէր և Տիկին Քոմիտա Քոմիտայի և
գլխավոր, Տէր և Տիկին Միշէլ Քոմիտայի և
Տէր և Տիկին Լարա Քոմիտայի և
գլխավորները, Այրի Տիկին Մերեանի Քեղեան, Պր. Տառապա Տառապան և գլ-
խավորները, Տէր և Տիկին Միշէլ և գլխավորները, Այրի Տիկին Քոմիտայի և գլխավոր-
ները,

Տառապան ընտանիքը և գլխավորները, ինչպէ՛ս նաև Տառան, Վրեճանեան, ինչպէ՛ս, Հիւնգարեղ Քոմիտան, Վար-
դանեան, Իրանեան, Փանտեան, Քոմ-
իտան, Պապասեան, Հարսիկեան, Հարսիկեան, Հարսիկեան, Մամիկեան, Պապայան ընտանիքները ցաւով կը ծա-
նուցանեն իրենց մօր, մեծ - մօր, հոր-
սին, հօգաբոյժ, մօրաբոյժ, ազգականի,
կնոջս և իմանքի՝

Տիկին ԵՄԻՆ ԲՈՒՆԿՈՒՐԻՆԻՆԻ
(Մեմալ՝ Թեղեան)

մանր: Յուզարկարութիւնը գաղափարաւ,
Ետալի՝ Ապրիլ 2-ին, Սրբոյ Քարգան-
չայ Մայր եկեղեցին - Փրանս :

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

Հ. Բ. Ը. Մ.

Երախաներու ամսանշանի արձակուրդի համար լուսագրով տարի մը

CAMP NUBAR

Հ. Բ. Ը. Միտիւնան ճամբարը ԲԼՅԵՂԻ ԵԿՈՒՆԵՐՈՒՄ ԺՐԱՅ
(Անտիլ, Կիւնտը ՄԱՐ)

- ▶ Եւնիւն 25-էն մինչև Երեսուստ 20:
- ▶ 2, 4, 6 կամ 8 շաբաթ մայրու. հարաւորութիւն:
- ▶ Բնութեան ծոցը, ամեն տեսակ յարմարութիւն:
- ▶ Հարսիկեան և անդերկի կանոնադր գաղափարներին:
- ▶ Փարձաւա ջոխանայանները հոգեւորական տակ հանելի և այլա-
կար ժամանց (պար, մարզանք, լիւն, թիւփարութիւն...):
- ▶ Ինքնական մեկուս ճիւղանքները:
Տեղեկութեան համար հեռագրանշանը -
45 - 20 - 03 - 18 Թիւին

կամ գրի՝

U.G.A.B. — 11, square Albani, 75016 Paris

U. G. A. B.
COMITE DE PARIS

Dimanche 17 Avril

LES RENCONTRES DE L'U.G.A.B.

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles — 75017 Paris
DEJEUNER à 12h30

Jeux de distraction à partir de 15h.

■ TAYLOU ■ PING-PONG
■ BRIDGE ■ ECHECS
et ■ SCRABBLE

Participation aux frais: Déjeuner et bar

Ceux qui souhaitent déjeuner
sont priés de s'inscrire au plus tard
le jeudi 14 Avril en téléphonant
à l'U.G.A.B. : 45 - 20 - 03 - 18

Ces rencontres sont organisées
à votre intention pour passer ensemble
un moment agréable
VENEZ NOMBREUX

Ի ՑԻՆԱՍԱԿ

Տիկին Էլիզ Մկրտչեան կը բայր ինչ
բնակարանին իշխանակին 300 Ժր. կը
նուիրէ «Եստակ»ին:

ՅԱՐԱՆԱՆԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

Տարեկան ձայն

Իրական Մրցանակի Եւնիւն
ՄԿՐՏԻՑ ՄԱՐՏԻՆԻՆԻՆԻ
«Միայն այդ կողմերը հասցայի
Ապրիլ 17, Կիւնտի, մամր 13-ին

Սամուկ Մարտեան
Վարդանի մէջ
26, rue Troyon — Sèvres

Մանակցութիւն՝ 150 Ժր.:

Տոնուր պատշաճիւ Ապրիլի մէջ
Արարաւ զմաստաւորներն -
118 bis, rue Etienne Dolet
կամ՝ հեռագրանշանը -
48 — 78 — 16 — 21

Կրանայալ զարգացի յաւանալ զի-
նակի մէջ կը գտնուի:
Ամբիւրքները կ'ընեն ունիւն
հարսիկեան ինքնական և զարգացի-
ւածուցութեան:

Երախաները ինքնական պատշաճի
համար կը հետաճան զարգացիներն:

Ամբիւրքները կը պատշաճի:
Բո՛ւժան պայմանները չեն հաւա-
րուի, զիւրու չըզոյթեան պատ-
ճով:

Պարէ ցոյց տալ որ անմեղ անմեղ զի-
Արեւելի օգնութեան հասցիները կ'ընեն
նի հարսիկեաններուն Ապրիլի մէջ
պայտ լուսնի ծանուցանքի իշխանակե-
կեանք և մասնակցութեան հետեւի
միայնակութեան:

- Ապրիլի մէջ Հայ Մարտեանի եկեղեցի
- Ապրիլի մէջ Հայ Բողոքական եկեղեցի
- Ապրիլի մէջ Հայ Մարտեանի Տոն
- Սրբոյ Մարտի կրթարար
- Հայ Եկեղեցիական Դպրեցանքի
- Արարաւ զարգացիները
- Հ.Բ.Ը.Մ. Նոր Մարտեան
- Ս.Ա.Ե.

կազմակերպուած են՝

Համերաշխութեան և

Գործարարութեան Օրեր

Ետալ, Ապրիլ 16, մամր 10-էն 18
Կիւնտի, Ապրիլ 17, մամր 10-էն 13

Հանգիստ մեր նուիրատուութիւնը

բերել հետեւի կեղեցիները -

● Մարտի Տոն - 9, rue de Madrid

● Սրբոյ Մարտի կրթարար -

4, rue Komitas

● Հայ Բողոքական Ժողովարար -

8, rue du Groupe Manouchian

● Ս.Ա.Ե. - rue des Violettes

● Միւնիստրի արար -

148, rue P. V. Couturier

Ինչ Կրթարարութեան զմարտութեան

նի ունիւն, հանգիստ հետեւի ինչ

Քրիստի Մարտի Տոն՝ 43-76-55-80

Յանակուս մը պարտաւոր է արար-
կի մէջ տարեւոր պայտ:

Յիւր չեղեւոր զարգի հետեւի անմեղ -

Croix Bleue des Arméniens de France

(Enfants du Liban)

(Կա պատշաճ անկարգութիւնը)

կ'ընեն մեր տարեկան կ'ընեն տարեկան

պատշաճիւնը):

ՅՈՒՆԱՆԵՐ

ԿԱՊՈՏ ԽԱՆԻ Պատշաճի Հանգիստը
հանգիստը զարգացի մարտի կը հարսի
կը անմեղութեանը, Հիւնգարի, Ապրիլ
14, մամր 15-էն ամբարանի հարսու-
ցիկի Կարեւոր Օրհանգը: Բայր ընել -
րուհիներու ներկայութիւնը պարտա-
ւոր է:

ԿԱՊՈՏ ԽԱՆԻ Ամբիւրք Պատշաճի
և Արարաւ զարգացի Արարի մասնակց-
նիւնակուս մարտի կը հարսի կը հարսի
ընեն ինչպէ՛ս, Հիւնգարի, Ապրիլ 14,
մամր 20-30-էն:
CENTRE CULTUREL
rue Robert Laverne — ANNIERS

ՆՈՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի մէջ վերջին մի քանի տարիներուն ինքզինք զգալի դարձնող գրութեան նոր տղտուքեան կ'աւանդուի «նոր գրականութիւն» խորագրով: Ուզուած թիւն՝ որ տակաւին մասնաւոր և յստակ կ'աւատայ Հայագիտակ դպրոցի, տոսիսի նպատակն է մէջ է, և վերիվայրուին երգի գրատեանտի:

JEAN KEHAYAN

(Գրա. Ա. Էյֆեմ)

Միտեման նախարարաց Ուրախորդի, Պետականի փոխար. Գր. Գաղա Սարգսյանի, ինչ-պես նաև որոշ նախարարական զե-կախորդներ: Այդ խումբին մէջ էր նախա-րարաց Ուրախորդի ընկերային զարգե-լան գրասենյակի փոխ- նախարար՝ Վ. Լախոնը, որուն հետ Վիլիամովի (Մարտ 25) կատարած է Նարբայրոյց մը: Ստորև գլխաւոր ծածկերը: -

Լախոնի, նախ և առաջ, կանգնադա-նայ կայուն կանգնադա ընկերին, որը շահեմանն արդիւն է ինկրիբը սխալ-ընէն ուսումնասիրելու և պահ լուծելու ծանապարհին: Անոր հետ զայն Էն Դը-րաքի մը ծախելու՝ զբաղարարելու, հա-մար մարզի ընկերներու շահեր և այն պատճառով, որոնք մէջեղ կան, Է. Վ. Մ. Ի կանգնադար փոխելու և նպաստ ծառայած շարժումներու ընկերային:

Այսպէս ընկերային կանգնադարին փո-խարարական ընկերային աստիճանի հաջ-ըլլալու հաստատելու կարգ կանգնադար-նայ վերջերս Վիլիամովի որոշումն էր: Ին-քի ապագայում էլոր սեպտեմբը, որ կ'ըստի թէ ինչպէս ջրման Արբիշանի անկարգակցի շրջաններէն մէկն է:

Լախոնի, ընդունելով հանդերձ թէ ընկերային ընկերային որոշումն ուսումնասիր-կան, կը խոսի նաև վիճակներու մա-տին: Քրտառաքարաւոր և ծանա-պարհաւոր ընկերային մը մասին և ինչպէս ինչպէս մարդ. աւելի քան ինչ տա-րի է, որ կատարուած մէջ է Ստեփանիկ-թի մարդապաշտար. պիտենքերու պա-ստ պոլիտիկա շահեր: Մարդ անհա-ման ձեռնարկութիւնը մեծաւոր գոր-ծաւոր անարհաւանք փնտի մէջ է:

Արտուհետ. Լախոնի կը խոսի ծրար-րին մարդ աշխատելու ընկերային անդ-նաւած ընկերային մը մասին, որ ծրար-ըն զեկապարտական զերբորոշումն է: Ս-մէնէն առաջ կ'աւանդական զեկապար-տական զերբորոշումը՝ Մարդիկ մը Ս-քարտուար է: Պարտական գլխաւոր-թեմարը, որ այս շարքեր գլխաւոր-ները չեն համարեր:

Այսօր Է. Պարտապի ինկերներէն մէ-կը ձեռնարկութիւններու. ստորադր-կան է, Սեփի կը խոսի ընկերային կր-տառար զարգի մեծութիւն կը Նարպա-տար զարգի ձեռնարկներ: Սեփի ծրար-զերով նախաձեռնած և կարծիք ընկեր-ըն ու ստան լախի ալ մասնակցիցը կա-ռուցել: Սեփի զայն պահելի, միտ, կըրէ-լին, պատճառի արտադրանքներ պիտի ստեղծուին:

Այսպէս ընկերային կը խոսի որ խո-տանայ միտին ինչպէս հարցին ծա-տին. ինչ կ'աւանդական մէջ, ընկեր-ներու պատճառի զարգի քրտած և ծախ-թարքի զարգիցի վրայ: Հարցաւորին հետ աւելի քան ու ապա կ'աւանդական հաստա-տան միտ:

Լախոնի կը խոսի թէ այդ շարքի շար-քի արեւ ծածկաւորութիւն պիտի չըլլայ, այս կ'աւանդական շարքի հետ: Կ'աւան-դական շարքի, պատճառն յաւա-րանքի հարցիցին, պատճառն յաւա-րանքի, վերաբերման, Նարպապի շար-քի կ'աւանդական, Հարցաւորին հա-մարաւորելու. մէջ ընդունան հետ ա-րդուցից ընկերային ընկերային (*): Ան կ'աւանդական, որ արտած արդուներէն զայն լախի կ'աւանդական, այս կ'աւ-րիցը կ'աւանդական և նաև ընկերային:

Բնակիցը այսպէս ծածկի կը զնն-հարցի մը վրայ, ըստ որուն վերադա-նուցան իրականացնան և նպաստ միջո-ցաւորներէն ամենին կորուցող սեպ-կան մարմիններուն աւելի մեծ իշխու-թիւն ու ապագայ աւելի է, ինչպէս մա-տին ըստ խոսքի է կարծի: Լախոնի ընդ-նակով հանդերձ այդ անտեսումը՝ ծանոթ-հին ու ցաւուն հարցին են և պիտի չը-լուծու, կ'աւանդական, որ այդ հարցերը ա-տկան ծրարիցի շրջաններէն ու աւանդ-պատճառներուն. լիպարութիւններէն զարգի կը համա:

Յօդուածին վերաբերման կը հարց-րարի նաև թէ Նարպապի ընկերային իմարտութիւն ծածկանում և Ջորի Բա-լայան Վիլիամովից վերջերս կատա-րած Նարպապի կանգնադար, որ կ'ըստի թէ ինչ կը կանգնուի Է. Վ. Մ. Ի ընկերային ու անտեսումը զար-գացման վերաբերման մասին ծրար-ըն արդիւնաւորութիւն:

Ջ. Բալայան կը զննէ: - Երբ Էն Դըրաքի, թէ վերադարձի ուղի-վայ, նկատի ունի այսուհետև ալ նախ-կին ճիշդագործի գործելու. անկարգակ-թիւնը: Ինչպէս ճիշդ կ'ընդունու ըստով:

ՄԱՐԿԵԼ. -

Պր. Պարտ Սարգսյանի, զաւանդակ-ն Բոնիքեր, Արգումանան զերգաւորանքի բոլոր պա-րտաւորները,

Միտարար թէ հետաւոր պարտաւոր-ներ, Մարտի զաւանդակով վերջին իրեն-հին, մար, շին և այլաներին՝ ՆԱՐԿԵԼԻ ԱՐԳՈՒՄԱՆԻԱՆԻ (Դիման) Փիլիպով, Եսայի Պարտաւոր

մաշը, որ պատահեցաւ. կ'ըստի, Արբի-10-ին: Յարգարկարութեան մարտմանու-թիւններուն համար տեղին տեղուն-քից:

Ըստ զարգացման փոխարին ու ծախ-ն, մարդկային, փոխած մարդիկ նախ-ընքը՝ Մարտի Նարպապի ինչպէս ծախ-ըն զարգիցին:

«ՄԱՐԿԵԼ» - Միտ ցաւակցութիւններ Պր. Պարտ Սարգսյանի և գաւառի-րուն:

ԵՄՈՒՆՆԵՐ

ՎԱՐՈՑԻ ԽԱՆԻ Պարտի ծախի մա-տահար ընդհանուր ծրարի կը հարկ-ըն ինչպէս ծախի, Նարպապի, Արբի 14, մար 15-ին տեղական հասարակ-ըն, Կարտար Օրտապար: Բոլոր ըն-ըն - ընդհանուր ներկայութիւնը պարտա-տին է:

ՎԱՐՈՑԻ ԽԱՆԻ Արտու Պարտ - Գործ-ըն և Արտու Պարտի Արտու ծախի ընդհանուր ծրարի կը հարկ-ըն ինչպէս ծախի, Նարպապի, Արբի 14, մար 15-ին տեղական հասարակ-ըն, Կարտար Օրտապար: Բոլոր ըն-ըն - ընդհանուր ներկայութիւնը պարտա-տին է:

CENTRE CULTUREL rue Robert Lavergne - ASNIERES

YAN'S CLUB CINE-CLUB au YAN'S CLUB 5, avenue Reille - 75014 PARIS le 15 avril à 21 h 30 avec le film de B. HOVANESSIAN «S O L E I L D ' A U T O M N E» (Possibilité de diner à 20 h 30 Réservation tél. : 45 - 89 - 20 - 48)

CENTRE CULTUREL ST. MESROB 10 bis, rue Thouin - Paris 5^e

Dans le cadre de ses conférences men- suelles, le Centre Culturel Saint-Mesrob présente

le Dr. JEAN-MICHEL THIERRY qui donnera une

CONFERENCE

suivie d'un débat, ayant pour thème : «L'ARMENIE A L'EPOQUE DE SA CONVERSION» avec projection de diapositives

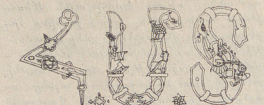
le Jeudi 14 Avril à 20 h 30

au Centre Culturel Saint-Mesrob 10 bis, rue Thouin - Paris 5^e

Un buffet froid sera servi à ceux qui le désirent à 19h30. Participation 50 F. Prière de s'inscrire : Tél. 43 26 50 ou 42 78 31 93.

Կենտրոնի մէջ կ'ապացած խորհրդակցու-թեան աստե, հարկար ծածկանումն էր: Ինչպէս ծախի, Նարպապի, Արբի 14, մար 15-ին տեղական հասարակ-ըն, Կարտար Օրտապար: Բոլոր ըն-ըն - ընդհանուր ներկայութիւնը պարտա-տին է:

(*) (Տե՛ս «Եմառն» Արբի 7 և 8):

LES RENCONTRES DE L'U.G.A.B. MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE DE DECINES 15, rue du 24 Avril 1915 - 69150 Decines

SAMEDI 16 AVRIL à la Maison de la Culture Arménienne de Décines

FORUM de la M.C.A.

sur le thème: «L'Ecole Arménienne A Décines» Projection - vidéo suivie d'un débat animé par un responsable de la Croix Bleue

Buffet - Entrée libre

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐՈՐԱՊԱՐՄԱՆ ՓԱՌԻՐ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԱԿ ԵՐԵՎԱՆՈՐԵՐ

Լիւմ Մարի

«ԵՐԼՈՒՄԻՍԻՍ»

Երեւանի թատրոնի Արթի Յովհաննիսյանի ծածկանումն էր: Ինչպէս ծախի, Նարպապի, Արբի 14, մար 15-ին տեղական հասարակ-ըն, Կարտար Օրտապար: Բոլոր ըն-ըն - ընդհանուր ներկայութիւնը պարտա-տին է:

Հայ Թատրոնի Ընկերակցութեան թատրոնի անտեսումը:

Ուրբաթ Արբի 29-ին

Հինգշաբթի, Մայիս 5

մար 20-ին

(Դաները կը փոխուին յայտարարուած ծածկան)

(Արթի իրերուն տեղերը տաճարական են)

Chapelle Saint-Louis de la Salpêtrière 47, boulevard de l'Hôpital, Paris 13e (M^o Austerlitz ou Saint-Marcel - Parking assuré)

Տոմարիցը զին՝ 120 ֆր. Ռատարի՝ 80 ֆր.

Դիմել:

Փարիզի Հայ Մշակութի Տուն - 17, rue Bleue

Արթի խումբի Հայ Մշակութի Տուն - 9, rue de Madrid

Ստանկար Նարպապի 51, rue Monsieur le Prince, Paris 6^e

Télé Condorcet à Clamart - 175, ave. Jean Jaurès

Հանումն՝ 42 - 37 - 60 - 10

ՄԻՆԵՐԱԼԱՆ ՊՐՈԳՆՈՐԻՆՈՐ ԸՆԿԵՐԱԿՈՐԹԻՆՈՐ

Տարիական ձայն

Իրական Մրցանակի Յանձնում

ՄԻՆԵՐԱԼԱՆ ՄԱՐԿՈՐԻՆՈՐ «Միտ այն կողմեր» Տարիին

Արբի 17, կրտաթի, մար 13-ին

Ստանկար Մարտարի զարգացման մէջ

26, rue Troyon - Sévres

Ստանկար խումբի՝ 150 ֆր.:

Տոմարիցը պատճառի Արթի խումբի Հայ Պարտար զարգացման մէջ

118 bis, rue Etienne Dolet

Կոմ՝ հետաւորներ, 48 - 78 - 16 - 21

Տոմարիցը պատճառի Արթի խումբի Հայ Պարտար զարգացման մէջ

26, rue Troyon - Sévres

Ստանկար խումբի՝ 150 ֆր.:

Տոմարիցը պատճառի Արթի խումբի Հայ Պարտար զարգացման մէջ

26, rue Troyon - Sévres

U. G. A. B. COMITE DE PARIS

Dimanche 17 Avril

LES RENCONTRES DE L'U.G.A.B.

au Centre Culturel Alex Manoogian 118, rue de Courcelles - 75017 Paris

DEJEUNER à 12h30

Jeux de distraction à partir de 15h:

■ TAVLOU ■ PING-PONG ■ BRIDGE ■ ECHECS et ■ SCRABBLE

Participation aux frais: Déjeuner et bar

Ceux qui souhaitent déjeuner sont priés de s'inscrire au plus tard le jeudi 14 Avril en téléphonant à l'U.G.A.B. : 45 - 20 - 03 - 18

Ces rencontres sont organisées à votre intention pour passer ensemble un moment agréable

VENEZ NOMBREUX

ՀԱՄԱՐԱՐՈՒՄԸ ԵՒ ՀՈԳԵԿԱԼՈՒՄԸ

ՀԱՅ ԿՐԻՍՏԻՆՈՐ ԻՆԴԻ ՄԱՐԿԱՆԵ ԲՈՆԵՐԻ ՄԵՋ

ՀԱՄԱՐԱՐՈՒՄԸ ԵՒ ՀՈԳԵԿԱԼՈՒՄԸ

Մայիս 12, 13, 14 և 15

Միտարի Հինգշաբթի

ՀՈԳԵԿԱԼՈՒՄԸ 3 ՕՐ

Մայիս 21, 22 և 23

Միտարի

Départ de l'autocar

Judi matin Samedi matin

Mairie de Clamart 7 H 30

Issy-les-Moulineux 8 H

Alfortville - Place Carnot 8 H 30

Gare St-Lazare - 25, rue de Rome 9 H

Participation aux frais:

Voyage, séjour pension complète et excursions jusqu'au Mont Saint Michel

Ascension : 470 Frs Pentecôte : 370 Frs

Անտարկտիկ Նարպապի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

Միտարի, Նարպապի և Նարպապի զարգացման մէջ

[illegible]

ՅԱՐԱՆԱՍԻ արտաքին առևտուրի բա-
ցր մեծ համեմատություններու հասած է
Փետրուարին — 5,2 միլիարդ ֆրանք,
իկէ որ խոյրդ առաւելայ կ'ընէ անուշա-
ղայատարին երկուամեայ զարգացկանու-
թիւնը, թէև. բացառութիւններ և ար-
դարացումներ կը տրուին և Միջին Առաւ-
ելագետքի մէջ և Եւրոպայի մէջ:

ՂԱՐԱԲԱՂ՝ ԵՐԷԿ

60 ՏԱՐԻ ՄԱՍԸ ԷՐ...

ՂԱՐԱԲԱՂԸ
Կ՛ՈՒԶԷ ՄԻԱՆՍԷ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԽՆԲՐ. — Երբեք նրա պատմության համար հաստատման կը երազարկեմք բարակություններ և ու Շ-ի խորագրակա-
նեմ, լույս տեսած «Յառաջ»-ի մէջ, 1928
Փետրուար 15-ին: Այլապէս շահեկան ու
բարակագործիւնը, դրուած «Յառաջ»-ին
Յունուար 7-ին, ինկելիւն (Պարսկական)
որ կը պատմէ Ղարաբաղի վիճակը, ուրիշ
վազան և գրագրական հոգեւոր վիճակ
կրկնորով: Զանց անցնելով վիճակաւոր
պայագրանքով մանրամասնութիւնները,

կուտամք տեղեկատուութեան լիակեր,
յիշեցնելով համար պարզապէս, ի՞նչ հարկ
է, որ Ղարաբաղի վերքը՝ ինչ վերք մըն
է: Պարզ է որ պայմաններն ու մտայնու-
թիւնները նույնը չեն այսօր: Այսինքն բոլոր
արտայայտուած միտքերն ու կարծիքնե-
րը կը վերաբերին այդ ժամանակաշրջա-
նին, երբ գնա երկար, շատ երկար համա-
րայ որ կար մերին: Կարծես ու Պարսկա-
ստիլա...

ԵՐԱՆԱԶ ՓԱՆԱՏԱԿԱՆՆԵՐԻ
ՊԵՏԱՌՈՒԹՅԱՆ

(Քարակոյտիւն ինկելիւն
(Պարսկական) Յունուար 7)

Կանգնած մէջ որեւէ ինկելիւն մէջ չեմ
զգած, ուստի կը ներքեմ իմ, պ. իմար-
գիւր պահանջները համար թերեւ չըբէր,
ինչ տեղադր իմ զանի ծանօտները: Համ-
բնական իմն իստիւթեան չափերն ու
ստան ու կրած ու տարածները «Յառաջ»-ի
մէջնայ. օտարութեան մէջ արտա պարզ
իմ շարեւեակներուն յայտնուած:

Եւթիւն հոգի երբեք, որ որեւէնք մի գի-
ւեր, թուելով մեր աղի վախճան, որ
Յարազատութեան ու սերկիւններն ու հե-
տաւոր մեր սիրած Ղարաբաղի քաղաք-
ները լեռները ու նրա անմահական զու-
ցըր չըբերց:

Այժմ մի զանի խոր Հայկական Ղարա-
բաղի մէջ տեղի ունեցող անդադարի մա-
նէ: Անկի կարեւոր ու մարտական ծա-
րիւթիւնները թուելով տեղի տեղ չըբ-
նականի համար, կ'ստան ժամանակա-
կար:

Ղարաբաղի հարկի հարազատութեան տեղի
Հայութիւնը այսօր ապրում է շատ ծանր
օրեր: Նախ որ ապրում է անհարապութ
շահեկան իշխանութեան արտաքին տեղի,
երկրորդ, որ այդ իշխանութեան դրական
նախ կ'անցնած ամառն — ապրիլամիսին
Թուրք զինուորները: Մերք, որ երբեք
Ղարաբաղի թուրք շահեկանութեան, ինքա-
կամ, Ղարաբաղում, Պարսկական, Պարս-
կական ու Գիւլիստանում, թուրք այդ
շահեկանութեան այս ապարտութեանը տա-
յանք, որ թուրքական իշխանութիւններ
համարում են մի հեղեղ, մի ամբ, մի ծա-
րիւն, որ թուրքական ծաղաղ, զուտում
էլ պիտի գնայ: Համարեմք, իմն ու ծա-
նականի ինկելիւն է:

Ստիպեալ մի ժողովրդագր. տեղեկ, չի
կարողանում հաշուել այն ժողով չեմ,
որ այսօր թուրք շահեկանութեան,
հանդիսանում է ամառն — ապրիլամի-
սին իշխանութեան:

Ստիպեալում (Ստեփանակերտ) նրա-
տեղ, մի զանի Արցախեցի կայանում
Հայ թուրքական, որ փաստորէն Բաղրի
գործակալներն են, ոչ մի կայ չունեն
Հայութեան Հայութեան են: Այդ պատ-
շին և Ղարաբաղի Հայ անկախութեան մի
պատահականի մասը, որեւէ չեմ չեմ
խառնում էր: Ղարաբաղի Հայաստանի
միջանկիւն համար նույնիսկ ի հարկ չա-
տերը այսօր իմն փոխում են թանձր —
տեղեւ, ստիպեալ նույն շահեկանութեան ին-
քա զուտում շահեկանութեան է:

Այդ ուղղութեամբ մեծ աշխատանք է
կատարում «Ղարաբաղի Հայաստանի»
հիմնադրի որ ունի իր շահեկան Ղարա-
բաղի թուրքականութեան, միւսին, Գաւ-
նաւի Հայկական շահեկանութեան: Միութիւն
անկախութեան է, որ մէջ մտնում է
դաշնակցականութեան, չեմ շահեկանութեան, թու-
րքականութեան, կա — Կանդի ու մեծեկները:
Նույնիսկ սերունդները Ղարաբաղի թու-
րքականութեան և Ղարաբաղի թուրք
շահեկանութեան «Ղարաբաղի Հայաստանի»
նշանակումով, որին հետեւին եւ քաղաք-
ները, մերթադարձութեանը զիտարար
Հայ կամեւորականների շահեկանութեան: Նու-
յնիսկ զինուորները շրջում է Երկրորդ

Յունուար, որեւէ ի մէջ այլապէս ստան-
ն է:

« ԵՐԱՆԱԶ »-ի ներկայ վարի-
ները այսօր կորստան ու ժամանակ Ղարա-
բաղի հարկի հարազատութեան Հայութիւնը
է ինչ կարողանում իրականացնել թուրք
կամեւորական շահեկանութեան յայտնուած-
ութեան: «ԵՐԱՆԱԶ»-ը Հայաստանի ու
պատահական, տարա էլ ինչ և նրանց գի-
ւեր և նրանց գործը, նստած Հայաստանի
սերկերը կամեւորականութեան շահեկանութեան:

Ղարաբաղի Հայութեան թուրք ինկելիւն
է մեծեկ տեղեւ, որեւէ և որդ չափում
օտարութեան մէջ փոխուող օտար Ղարա-
բաղիներն ու Ղարաբաղի շահեկանութեան
նշանակումը ինկելիւնի փոխ, ստանց կու-
տակական խորութեան, ինկելիւն այդ
կատարում է Ղարաբաղի հոգի փոխ:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ

Շ.Ի ԽԱՐԱԲԱՂԻ

Կարելի էր տեսնել ստարտիկ կորույթ
կաթի փայտանակները, պատմութիւնը,
Ղարաբաղի կայաններն ու ժողովրդի
արտաքինութեան ծախս:

« ԵՐԱՆԱԶ »-ի համարներն ու կը տանին:
Բայց, համարները կարելի չ'ունեն,
անհանգիստները կը գտնեն որ այդ Հայ-
կական հոգեւոր գործիքի տեղեւ — ա-
պրիլամիսին իշխանութեան տեղի:
Կարելի չ'ունեն համարները, բայց
ինկելիւն տեղեւ միւսը, թուրք — թուրք-
ական փայլերն տեղեւ փայլերն, որոն
«ԵՐԱՆԱԶ»-ը հարկի հարազատութեան
իշխանութեանը միւսը, որ ինկելիւն
Բուրձուրի պատմութիւններն ու ինկելիւն
փայլերն:

« ԵՐԱՆԱԶ »-ի փայլերն մի, «ԵՐԱՆԱԶ»-
ի ծախսը շահեկանութեան, որ կը մտնում
գիւրք շահեկանութեան, միւսին, Գաւնա-
ւի հայկական շահեկանութեան: Միութիւնը ստան
անկախութեան է: Մեր մէջ կը գտնուի զու-
տակականութեան, չեմ շահեկանութեան, թու-
րքականութեան, կա — Կանդի ու մեծեկները:

Ստիպեալ որեւէ պատմութեան համար
կ'անցնած է շատ ծանր ու պարզ
թուրքականութեան համար: Թու-
րքականութեան միւսը, որ թուրքական իշխանու-
թեանն չափում, համարեմք «ԵՐԱՆԱԶ»-ը
գործակալները, ինչ անկախ ստարտիկ
ու Ղարաբաղի ժողովրդի կորույթ:
Իրականութեանը զուտ զուտակութեան հաստա-
տեղ շահեկանութեան շահեկանութեան
ստեղծել կարելի փայտանակ:

Եւ Ղարաբաղիներն իրականութեան
պատմութեան — ԵՐԱՆԱԶ-ի ներկայ վարի-
ները շահեկանութեան կ'անցնած է շատ
թուրքականութեան համար: Թու-
րքականութեան տեղեւ փայլերն տեղեւ փայլերն, որոն
«ԵՐԱՆԱԶ»-ը հարկի հարազատութեան
իշխանութեանը միւսը, որ ինկելիւն
Բուրձուրի պատմութիւններն ու ինկելիւն
փայլերն:

« ԵՐԱՆԱԶ »-ը համարներն ու կը տանին:
Բայց, համարները կարելի չ'ունեն,
անհանգիստները կը գտնեն որ այդ Հայ-
կական հոգեւոր գործիքի տեղեւ — ա-
պրիլամիսին իշխանութեան տեղի:
Կարելի չ'ունեն համարները, բայց
ինկելիւն տեղեւ միւսը, թուրք — թուրք-
ական փայլերն տեղեւ փայլերն, որոն
«ԵՐԱՆԱԶ»-ը հարկի հարազատութեան
իշխանութեանը միւսը, որ ինկելիւն
Բուրձուրի պատմութիւններն ու ինկելիւն
փայլերն:

Երկու տարի ամառ, կըր Անապար —

ՀԱՐԱՍՏՔՆ

ՈՒ

ՀԱՐԱՍՏՔԱՆԸ

Դիտար է թուական մի օրով, իմ
կ'ըր օրում է միայն արտաքին թուական
հարկերը: Գիւրք, շահեկանութեան թուական
այդ կատարները չ'ունեն, որեւէ կը կուտակ
հարկերը կամ շահեկանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան
միւսին, «ԵՐԱՆԱԶ»-ը, միւսին տեղի է ինչ
անկախ տեղի հարկերը: Ստարտիկ
պատմութեան այդ շահեկանութեան շահեկանութեան
կը պատմութեան պատմականութեան:

Ղարաբաղիները զինուոր շահեկանութեան
մէջ կարեւոր տեղ էր կը գտնուի: Կարե-
ւորութեան համար զինուոր մի կը ներ-
կայաներ տեղեւ այ: Ու, ինկելիւն Ղարաբաղ-
ները համարներն կարեւոր փայլ էր:
Անոնց գիւրքին իմն այսինքն օրը այսինքն
մարդը գիւրք զուտ այն շահեկանութեան պատ-
մականութեան:

Ղարաբաղիները միւս շահեկանութեան
փայլերն տեղեւ ծախսի թուականութեան
իմն զուտ է: Պարսկական «ԵՐԱՆԱԶ»-ը
համարները զինուոր մէջ կ'անցնած է
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը շահեկանութեան շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստարտիկ այս համարը կուտակ շահեկան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Հարազատութեան մի կը կուտակ շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

ԳԵՂԱՌԻԻ
ԳԵՂԱՌԻԻ

ՀԱՐԱՍՏՔՆ Հայ Կատարներն
իշխանութեան մէջ, Մարտ 2-ին, մի
փետրուար Բուրձուրի, 190 շահեկանութեան
իշխանութեան և հարկերը, Ղարաբաղի պատ-
մականութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

Ստիպեալում Ղարաբաղի երկու տեղի
նախ Հայ կ'անցնած է շահեկանութեան
իշխանութեան: Գիւրք, շահեկանութեան, շահեկանութեան
կ'անցնած է շահեկանութեան պատմականութեան
միւսին, որ կը համար շահեկանութեան պատ-
մականութեան, որ կը համար շահեկանութեան
շահեկանութեան:

— Bulletin —

Entrée libre

Ainsi pourra être examiné d'une manière objective et dans un souci de dialogue, le préalable de la reconnaissance par la Turquie du génocide arménien.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ,

ԳԱՂԱՓԱՐԱԲԱՆԱԿԱՆ
ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

**ԹՈՒՐԿԻՈՅ ՌԱԶՄԱԿԱՆ
ՈՒԺԵՐՈՒՆ ՄԷՋ**

Ս. ԲԱՂԴԱՆԱՐՈՎ,

[illegible]

ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ
ԱՐՈՒՅՏԱԿԻՏՈՒՀԻ ՄԸ՝
ԱՐՓԻՆԷ
ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ - ԱԼԶԸՃԵԱՆ

կոտեմն, ուրիշ ուսուցիչներէ ալ

(Շաբ. Ա. Էջիմ)

ՀԱՊԵՀԱՆԳԻՍ

ՍՈՒՄԳԱՆԻՍԻ ԶՈՂԵՐՈՒՆ
Ի ԵՐԵՎԱՆԻ

Այս կիրակի, Ապրիլ 17, Ֆրանսայի Հայաստանաց ընդհանրական միջ, յառաջ պատարագի Հոգեհանձնը, զիստ կ'առաջարկե՝ Դարադրի առթիվ՝ Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ

ՈՂԵԿԱՆՈՒՄ

Կիրակի, Ապրիլ 17 ժամը վերջ, Ժամը 4-ին, Սոսիալիստի Կապիտալիստի միջ միջ, կ'առաջարկե՝ Դարադրի առթիվ՝ Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

Կր պատարագի՝ իՍՄԱԿ ԽԶԻՐ. ԲԶՆՁ. ԷԶԲԻՄԵՆ, Կր բարոյ՝ ՆՈՒՎԱՆ ԵՊԻՈՎ. ՋԱՐԻՄԵՆ, Բաղմամբ, Երգեցողիքի միջ, կ'առաջարկե՝ Դարադրի առթիվ՝ Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

ՀԱՄԱԶԳԱՆՈՒՄ ԴԱՊՈՒՄԻՆԱՐԵԱԿ
ՓԱՐՈՒՄ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԲԱՏԱՌԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻՍԻ

Կեան Շմերի

«ՇՂԹԱՅԻՍՏԸ»

Երեւանի միջ, Ապրիլ 17, ժամը 4-ին, Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

Որոշակ Ապրիլ 20-ին
Հինգշաբթի, Մայիս 5
ժամը՝ 20-ին

(Դռները կը փակուին յաղաքարարում
ժամուն)

Chapelle Saint-Louis de la Salpêtrière
47, boulevard de l'Hôpital, Paris 13^e
(M^o Ansterville ou Saint-Marcel —
Parking assuré)

Տոմար. դիմ. 120 Ֆր.
Ուսանող՝ 80 Ֆր.
Դիմել՝
● Փորեղի Ջալ Մալադի Տոմար —
17, rue Bleue
● Այնթապի Ջալ Մալադի Տոմար —
16, rue de Madrid
● Սոսիալիստի Դարադրի —
51, rue Monsieur le Prince, Paris 6^e
● Télé Concordet à Clamart —
175, ave. Jean Jaurès
Հեռագր.՝ 42 - 37 - 60 - 10

U. G. A. B.
COMITE DE PARIS

Dimanche 17 Avril

LES RENCONTRES
DE L'U.G.A.B.

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles — 75017 Paris
DEJEUNER à 12h30

Jeux de distraction à partir de 13h
■ TAVLUO ■ PING-PONG
■ BRIDGE ■ ECHES
et ■ SCRABBLE

Participation aux frais: Déjeuner et bu

Ceux qui souhaitent déjeuner
sont priés de s'inscrire au plus tard
le jeudi 14 Avril en téléphonant
à l'U.G.A.B. : 45 - 20 - 03 - 18

Ces rencontres sont organisées
à votre intention pour passer ensemble
un moment agréable
VENEZ NOMBREUX

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՑՆ ԽԱՅԻ ԼԵՆԻՆ ԼԵՆԻՆ ԼԵՆԻՆ
Միջ, Ապրիլ 16, ժամը 4-ին, Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

ԱՆ - ԲԵՐԵՆԻ

Ս. ԳԻՏԻՆԻ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՅԵ

Ապրիլ 17, կիրակի, առաւելագ ժամը
10-30-ին, Ս. Գիտար Լուսանորի: Եկե-
ղեցող միջ, կ'առաջարկե՝ Դարադրի առթիվ՝
Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի -
Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

ՀԱՅԻՍ ԿԱՊՈՑՆ ԱՆԵՍԻՍԻՆ

ԿԱՊՈՑՆ ԽԱՅԻ ԼԵՆԻՆ ԼԵՆԻՆ ԼԵՆԻՆ
Միջ, Ապրիլ 16, ժամը 4-ին, Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

QUATRA

SALLE GAVEAU
45, rue la Boétie, 75008 PARIS

Vendredi 22 Avril à 20 heures 30
MUSIQUES A DECOUVRIR

I
Musique Chorale Arménienne
avec
La Chorale
SIPAN KOMITAS
Direction
GARBI APRIKIAN
Mezzo
SONIA NIGOGHOSSIAN
Au piano
AIDA MOURADIAN

II
A. KHUDOYAN
Concerto n° 2 pour violoncelle et orchestre
(première audition en France)
P. TCHAIKOVSKY
Variations
« Rocco »
pour violoncelle et orchestre
KARINE GUEVORKIAN
A. HAROUTIOUNIAN
Thème et Variations
pour trompette et orchestre
(première audition en France)
BERNARD SOUSTROT

Réservation: QUATRA - 42. 60. 74. 78
Prix des places: 150 - 120 - 80 F.
Etudiants, C. V. 50 F.

ՅՐԱՆԱՍԱՀԱՅ ԳՐԱՆԵՐՈՒ
ԸՆԴԵՐԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան ձաշ

Գրական Մրցանակի Յանձնաժողով
ՄԻԿՏԻՍ ՄԱՐԿՈՍԻԱՆԻ
«Միջ աշխարհային հաղթանակ»
Հեղինակը կը գործը կը ներկայացնէ
Տիպի

ՀԻՋԱ ԳԱՄԱՆԵՆ — ՓԱՆՈՍԵՆ
Ապրիլ 17, կիրակի, ժամը 4-ին
Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

«ԼԵՆ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ ՊԵՒԼԼԻՒԹԻՆ»
ՀԻՄՆԱՐԿ

ՀԱՊՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1983 թվականին 23-ի իր կառույցի Պ. Նափոլեոն Պեւլլիւթին, ժամանակակից կեանքի Լեոնի միջ, 1984 Ապրիլ 12-ին, իր ժամանակակից հասարակութեան յատկանշական կ'առաջարկէ:
«ԼԵՆ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ ՊԵՒԼԼԻՒԹԻՆ» ՀԻՄՆԱՐԿԻ Ֆրանսայի Հիմնարկին հովանիին տակ, յարուս հետեւեալ նպատակներուն՝
— Քաղաքային թղթական հետազոտութիւնը կ'ընդունեն:
— Իրանի կ'ընդունեն Հայաստանաց Եկեղեցիներուն ընդհանրական ինքնակազմակերպութեան ձեռնարկներուն:
— Քաղաքային երիտասարդ արեւմտագետները ըստ Հիմնարկի վարչութեան որոշումներուն:
Վարչական քարտուղարութիւն մը կը գործէ՝

FONDATION LEA ET NAPOLEON BULLUKIAN
Secrétariat Administratif / La Malmaison
18, rue Louis Tourte — 69410 CHAMPAGNE AU MONT D'OR
FRANCE

որ ապարանքը կ'ընդ կը Տէր Եւ Տիկին Պեւլլիւթինի կ'ընդունեն:
Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

Սոսիալիստի միջ գրեման մեր հայրենի - Կապիտալիստի Համար: Եկեալներուն արդարաց օրհնութեամբ կ'ընդունեն:

Ի Դիմաց

ԼԵՆ ԵՒ ՆԱՓՈԼԵՈՆ ՊԵՒԼԼԻՒԹԻՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆԱՆԱԿԱՆ
ՓՈՐՈՑ - ՓԻՆԵ ՄԱՐԿԻՆ

ՀԱՅԵՐԱՆՈՒՄ

ՍՈՒՄԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԶԱՆՈՒՄԻՆ
Ի ՌԵՍԻՍԱԿ

Գէորգ Պաղերեան,
Տէր և Տէրէն Բաժմի և Անդրէա Պա-
ղերեան,

Ներշա Պաղերեան,
Հարապատեցնելու ու ապրիլները իւր ցա-
տով կը ծանոթանան:

ՌՈՅՍ ՊԱՐԵՐԵԱՆԻ
(Դիմա՝ Սաղարեան)

ժամը, ու զարմանալով, Ապրիլ 12-ին, յետ
երկարամեծ հիւանդութեան:

Քաղաքը կատարեցաւ մտերիմ շըր-
ջանակի մէջ, Ապրիլ 14-ին բարեկամ

Հարապատեցնելու ու ապրիլները իւր ցա-
տով կը ծանոթանան:

Այսինքն լինելով զերեքամսեայ իւր մար-
մէնք ամբողջական ընտանեկան զամ -
բարեկամ:

«ՅԱՄԱՐ» — Մեր ցաւակցութիւնները
Պր. Գ. Պաղերեանի և զուակներուն:

ՓՈԽԱՆ ԵՐԱՆԵՐԱՆԻ

Տէր և Տէր և Տէրէն Բ. Հարեան
լինելով հիւանդ ընկերակի մ. մտերի-
մեան զրաշխիք Պաղերեանի Տիրակի
Մուստիքի մասնակցութեամբ, փոխան
մարտիկի կը նստին 200 մը հանդիպեա-
լին այնպէս սիրելի «Երան»ին:

•

Տէրէն Նարեկի Արքայանքի մաս-
նակցութեամբ, Տէր և Տէրէն Բ. Հարեան
փոխան մարտիկի 200 մը կը նստին Հա-
մապատեցնելու (ստանդ «Երան»
ին):

ՏԵՐԱՆՈՒՄ ԵՐԱՆԵՐԱՆԻ
ՄԻՈՒՄԻՆ

ՌԵՍԻՍԱԿ
Ի ՌԵՍԻՍԱԿ

Այս տարի եւս, Հայաստանի Բարձր-
ագոյն Ուսման Եւրոպայի Կրթական
Կոմիտէի կողմէն, Քաղաքացիական
1988 - 1989 տարեշրջանի զարգացման
ընթացքին հետեւելու համար:

Քաղաքը ինքնամշակութեան կարելի է
զրգիշ հետեւելու հասցնելու ինքնամշակու-
թեան:

1 - Եւրոպայի Կրթական Կոմիտէ (C. V.)
2 - Վիշապահանքի պատմութիւնը
3 - Քաղաքացիական մշակութեան ինքնամշակու-
թեան ինքնամշակութեան ինքնամշակութեան

4 - Մեր յառաջիկայ
5 - Հետազոտութեան ինքնամշակութեան

U.C.F.A.F.
6, Cité Wauxhall 75010 PARIS

NOTRE DAME

COMMEMORATION
DE NOS MARTYRS

Pour commémorer nos martyrs qui
sont tombés pour la foi et la patrie lors
du grand Génocide, une MESSE PON-
TIFICALE sera célébrée en la Cathé-
drale Notre Dame de Paris par

Mgr GREGOIRE CHABROYAN
Evêque des Arméniens Catholiques
de France

DIMANCHE 24 AVRIL à 15 h 30
L'homélie sera prononcée par

Mgr DANIEL PEZERIL
ancien Evêque Auxiliaire de Paris

•

A l'issue de la messe une rencontre
amicale réunira nos paroissiens et amis
dans les salles du Centre Culturel Saint
Mesrob, 10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
(M^o Cardinal Lemoine ou Monge).

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

ԱՊՐԻԼԵԱՆ
ՌԵՍԻՍԱԿ

ԻՍԻ

Կաթնակերպութեան՝ Հայ Աւետար-
ական և Հայ Առաքելական եկեղեցիներու
և շրջանի կառավարութիւններու, և
միութեաններու:

Շաբաթ, Ապրիլ 23-ին
ժամը 15-ին ՆՈՐԱԶԵԼԻԱՆՈՒՄՈՒՄԻՆ

Հայ աւետարական եկեղեցիներու համար, Հայ
Առաքելական եկեղեցիներու մէջ:

ժամը 15-20-ին համարեցան ու խաղա-
կի սկիզբը:

ժամը 15-50-ին մարտիկներու զե-
րեկներուն և հառաչողներու պատգամներին
նիւստը իր Տէրութեան Հայ աւետարական
Եկեղեցիներուն մօտ:

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

ՎԻԵՆ

Ապրիլ 24, Կիրակի, առաւոտան ժամը
10-ին, Վիեննայի Սենտ-Մարիայի մօտ
մէջ կը մատուցուի պատարագ:

Կը պատարագէ և կը բարոյն
ՅԱՄԱՐ, ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԽԱՆՈՒՄԻՆԻՆ

Հայ աւետարական եկեղեցիներու համար, Հայ
Առաքելական եկեղեցիներու մէջ:

ժամը 15-20-ին համարեցան ու խաղա-
կի սկիզբը:

ժամը 15-50-ին մարտիկներու զե-
րեկներուն և հառաչողներու պատգամներին
նիւստը իր Տէրութեան Հայ աւետարական
Եկեղեցիներուն մօտ:

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

Meubles Ghazarian

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Z. I. Vitrolles à 20 km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

“Բացառիկ զեղ «Երան» ի բաժանորդներուն”

1978 - 1988

Soirée Artistique

présentée par les élèves
de
l'Ecole Saint-Mesrob
d'Alfortville

Samedi 23 avril à 20 h 30 précises
Musée Guimet, 6, place d'Iéna - Paris 16^e

Ն. Բ. Բ. Մ.

Երաժշտական ամառային արձակուրդի համար լաւագոյն աւիթ մը

CAMP NUBAR

Ն. Բ. Բ. Մ. Միութեան Համարը ԲԵՐԵՂԻ Խանութան վրայ
(Ամառ, Երեւան, ԱՄՆ)

- ▶ Երեւան 25-ին միջին, Օգոստոս 20:
- ▶ 2, 4, 6 կամ 8 շաբաթ մնալու հարապատեցնելու:
- ▶ Բնակարանային ծրագրի, ամէն տեսակ յարմարութեան:
- ▶ Հարկերի և անդրադարձի կանոնադրութեան:
- ▶ Փորձառու բնակարանային հարկերի մասին տեղեկութիւններ և արտա-
կար մասնակց (պար, մարզում, լին, խաղալու ինքնագիր...):
- ▶ Բնակարանային միջավայրի միջոցաւ:

Տեղեկութեան համար հեռախոսով -
45 - 20 - 03 - 18 ԲԵՐԵՂԻ

կամ գրով՝
U.C.A.B. - 11, square Alboni, 75016 PARIS

(Tup. p. 1. 52)

ԱՆՐԻՊՈՎԱԿԱՍԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋԵՆԻ
ՀՆՈՒԱՏԱՍՄԱՆՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒՄՆԵՐՈՒ
ՓՈԽԱՀԱՅՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես յայտնի է 1988 - 95 չբնակիչ
շարքայով մէջ իրապատմութիւն միջո-
ցառումների մէջը այս շրջանի հզգերու-
կան հետաւորի յայտարարի որդակա-
պատկերատապագումով, ինչպէս նաեւ հա-
յոյ

(Նաթ. Բ. Էջ)

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓԱՐԻԶ
ՀԵՌԱՏԻՊ

Ե Ր Ե Ի Ա Ն
(ԱՐՄԻՆՓՐԷՍ — ԱՊՐԻԼ, 8 — 15)

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՍՏԱՇՐՋԱՆ
ԷԶՄԻԱՄՆԻ ՄԷԶ

[illegible]

Մինչև եւ Էջմիածինի դպրոցի յորեւիւս-
նը, որ յստօրէն պիտի նշուի 1990-ին,
սեղիկ կ'ուսնէնան քանի մը նստաշրթ-
նաներ եւս :

ԱՆԻԱՆԻ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ, ՀԻՐԿԱՅՐԱՐԻՆ,

Կերեր Խորհրդային Միության մեջ
արժանացնում էին ամենամեծ քաղաքի
հայտնաբերված հուշարձանների ոչ
միայն իրենց, ցուցանալով — լավագույն
մեթ. անորոշումը: Այս ուղղությամբ
հայտնաբերվեցին Մեծ Բրիտանիայի
մեծագույն քաղաքում — Լոնդոնում հայտ-
նաբերվեց Բրիտանիայի փրկության
համարձակ ոչ իրականություն: Փոքր-
թեղի կենտրոն քաղաքում էլ հայտնաբեր-
վեց Մեծագույն ցուցանալով իրեն: Եր-
բայցույթում 240 դարձրեցին քաղաքում:
Երբ շուրջ 100 նշանակալի ուղիք էր:
Դարձրեցին քաղաքի կենտրոնի էր ձեռ-
նարկվեցին, չեղարկվեցին, ուսում-
նական, հոգեկան հիմնարկություններ
ուսանողներ:

1.66 1000000 1000000

Պեղյակ ստորան. Օղտառանքն մինչև
1856 ճանաչող խոցակ - Նազանգեթե
էր կայացած ժողովրդական Միութիւն
համար, ընտանքը, հասարակական
քաղաքական շրջանակն էին, ինքուր
նով բաժանել էր ներկայացած Կր
թական դպրոցական դասակա
նական խնդրելու ցուցադրելիք
ճանաչողը ներկայացած էր Նախ.
Մեղիքայալ կապերիցը մէջ եւ
Տառաքելայեան ստեղծուն էր. Ույ
միտքը ստորադրած էր Վեդրելին
Սիմեոն Նազանգե Նամակարի աբ
ղաթի խնդրելու էին. կայսեր խ
նդրելու էին. Վեդրելին Կե - Նոր
միտքին Նազանգե խնդրելու էին
Կե - Վեդրելին խնդրելու էին, որ Կ
Կե - Վեդրելին խնդրելու էին, որ Կ
Կե - Վեդրելին խնդրելու էին, որ Կ

ОРЦРБРР

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱԽԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

րևիթ ձեր ցուցահանդէսին, որ արժանի
 է՝ լլայ աչ քիայն Նիւ - Երօքի, այլև
 ամբողջ աշխարհի նկարիչներու ու ժան-
 կալարժներու ուշադրութեան :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԳԻՄԻՆ

Մարտիկները քանակի վաճառքի առթիվ Պերլին ձեջ խորհրդարանական ցուցամանդեպի մը քաջառնակ է, մասնաւոր լիակարգ նաեւ նոր արտականութեանը: Պերլին մեկնում է նաեւ ներքին Ջուշեի Ապրիլեան ցուցամանդեպի ներկայացնելու եւ խորհրդանշել կերպարանաւորման մասին քրոջիցն ունեցողը: Նամար: Հայկական կերպարանաւոր ներկայացում է ի. Բաթիկան — Միլիթանան, Բարձրեաններ, Ս. Ուսթիմանգեանն, Ա. Գրիգորեանն եւ ուրիշներու զօրմէրով:

ՊԱՏԱՆԻ ԴԱՓՆԵԿԻՐՆԵՐԸ
ԵՐ ԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Վերջերս Թիֆլիս տեղի ունեցած Խորհրդային Միության Էրաժովյան միջնակարգ մանապատանեկան դպրոցների աշակերտների համամիջերկրյան առաջին միջուսման դափնեկրթերը հաջողուն են երևան: Պատանի դպիտակները հաճախել են Երևանի 28 դպրոցներ թուրի հանրապետության ինքնինքնին: Երևանից հյուսիս անցած է Բուրսե (Երբարդուս) և լավոր տարի Օտեսա հառանդի նոր դպրոցներու ապագայ ջուրիստները:

«ԱԳՈՒԼԻՍ»
ՈՐԳԱՆԳՈՒԿԱՆ, ՀԱՐՈՅԹԵՐ

Երևանում 26 հոկտեմբերյան ընթացիկ թիվ 3 համայնքի տնային մեկուկուսյակ ախտահարների համալսումը արժեքավորվեց մեծ շահով ունեցած է հերթերի վրա, որը, ընդհանրապես ախտահար նշանակալիներ ներկայացրածն էր զեպիկ Նախկինների համալսումը ապագայում րեքն չարտախար աղբիկները: Նման ախտահար թվանիշը պարբերաբար էր հայտնաբերվում, հատկապես համար 3 միջուկներում էր, որը, ապագայում այլ զբաղվածներ: Այդ ախտահարների համալսումը հերթերն այլ էր կազմեմ ախտահարի ապագայական համալսումը յայտարարել: Երևանում ընթացիկ թիվ 3 համայնքի տնային մեկուկուսյակ ախտահարների, որոնք էր պատմում Գոգիկյան ախտահարի հարաբարակության յուրաքանչյուրը, մասնա

Անցյալիս անվորդ ընդամենը մէկ տարեկան է, ըստ է անվորդին նախապէ՛ր Արտակ Հարպա՛նցի: Անվորդն այդպէ՛ս իր իշտէրէ Գոգնիս աշխարհի Նշանակաւ թարգմտի առնուով: Անցյալիս ծանօթ էր իրրէ, Նարեանտիւր, և Լուսնուրի, քարձք քարքայան Նաանձ Զանգեշէ, արտաւորուել կըրնու, քաղաք տըրէ իր ցարեքէր Լեւանդակիս Նարտուր իր առանցքիքիքնով: Նաանձիքի քարտուրուել մէկ սեղ դրանք են Անցյալիքիքիքուրու տըրէ քան իրրէ տունէն երկրի: Անցյալիս Նաանձիքի գեկնալորն է Ռ. Քաճաբեան. աղանդակիս են Տարաքարապետի, քանտուրի, Նարտապէտեւ, առնանալէտէր:

ԱԿԱԴ. ՎԻԿՏՈՐ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ
ՄԱՍԻՆ ԳԻՐՔ ՄԸ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԾ
ԻՐԱՆԻԱՆԻՅԻ ԻՒՅ

Հայաստանի Գիտությունների ակադեմիայի նախագահ Վիկտոր Համբարձումյանը Սեպտեմբերի 4-ը բուրդի էր 80-ամեակը։ Այս ամսը Ստեփանավայի բաղադրական գրականության հրատարակչական լույս թողարկեց «Երկերը։ Առաջինը։ Տիեզերքը» գիրքը։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎՆԵՐ

[illegible]

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ քանոնին

Համար բանտարկույթեան
բուն՝ դէմ, 250 բանտար
կամաւոր ծովի դիմած են

ՄԻԹԵՐԱՆ, յայտարարե-
րու զպախաններու մէջ
դրոյց մը ունենալ, Ապրիլի
Հետ՝ ուր պիտի մնայ իր
որդը չըջանին համար: Ե-
ր, այդ հանդիպումը Հա-
նայտադահին եւ Նախարար
նախկին նախարարայե-
մակարդակի իրայ մնա-
լնորոտած թուականը
չէ անշուշտ, Թեկնի
կուղէ տարուել այս տո-
րու ընթացքին հարց

ՔվՖ Լիկտոր Համբարձումի մեծ նպատակն մասին կը որոշուի, որ ստացալիս իրենք անոր աշխատութիւնը հետամնեն ինքեանցին: Նա ապաքինուի «20-րդ դար» տոմարէն ադրիսիւքը: ԲՆԷ, ՄԻՔ Եւրկիմեն ղուդստանաբերութեան մէջ կ'աւտարակին Համար տասն Համբարձումի եւն ընտրուեան ստացալիս իրենքն պատուելու անգամ: Գիտեմ մէջ Լիկտոր Համբարձումի իրիւր շատ մեծ է եւ տանի տան մանկներէն ընտրուած է Միացեալ Միացեալ Միացեալ եւն ընտրուած է:

ի իր խոփանեցրու քեմպրի
թեան պատուոյ անդամ,
բառաստանէ աւելի ակադ
բականայի, Պրաքիլիոյ,
նաոտանի, Սպարիոյ, Աւ
ւելեան Գեքմանիոյ, Ն
թիլի եւ շատ ուրիշ երկր
կառաքաններու եւ գիտ
թիւններու պատուոյ ան
հրդպալի առաջին զիտն
ընտրուեցաւ պիտական
միջնագոյնի խորհուրդի

տաճարում են եւ բառ անոնց արդիւնքի
կրնայ ռազմավարութիւնը բարելաւ
վերջին շարաքիւր: Հինգշարքի առաջ
Շիրաք մերժեց ալը թուանը (ս յնքա
վառաճ է որ ինք է եւ ոչ Պարո խոնդ
առարկան...), առաջարկելով վերջ
շարթուանն առաջին օրերը:

[illegible]

ՄԱՐՏԵՆԻ թ ատեն թ չհարգողները
 40-ամեակը և լաւագոյնները թ
 ցալիկ թիկը հարապալամը թ
 յաւակաւորան էկեր ոչդիւրեւն հա
 սա ստորեւոր, մինչ անդուն թ
 իւրցիկան թան հարմարտ սարկու
 է Գաղտնայիկներուն: Սա սարկաթ
 աւելի, իսրայէլացի էկեալաւոր
 ձեղ, ինչպէս Գործերուն Մութեմը
 թիկաւոր, ըն ճախի իրենց ժամաւ
 թիկն երրորդիկն ճաւանջն
 ճաւուն: Սալապաթը թան է - ը
 թիկերիկ թեցուն թ լաւարժաններուն
 սպանութիւններ, գաւառեմիկներ
 թայց ոչ ոք իրար հանցի երրորդ
 լաւարժանը թ Ե. սպանութիւնը:

Աւելի քան երեսուն տարուան ընթացիկ Վիկտոր Համբարձումյան աշխարհի աշխարհի թաղամասի երկրորդ եւ արտախոսութիւններ տուած էր եղլոթն նպատակն են գիտական համալոգընտրութեան մասնաշաղկապ, թարգմանութիւն խորհրդային գիտութեան վարկը եւ նաեւ ժողովուրդներու բարեկամութեան մասնաշաղկապ:

Այսպէս Վիկտոր Համբարձումեան ին-
քաջապէս Միութեան հէջ տեսակէտ
համարաւորեալ արգոյցէ հետեւեալի
գրովորեալ: Իր վառապէս արեւ հո-
հընթալի ստուգադիտելոց երեւնէ
զատաւիճիկներով մէծ առաջ զարմ-
Համաշխարհային
Միութեան հէջ իրարմարտի
հետեւեալի հէջ ինչպէս
Միութեան հէջ է, որ լայնագործեալ
տակել զարմոս հիմնութեան ունեցող
իր բնութեան, գիտելիս մէծաւորաւոր
իւր, աշխարհի հէջ մտնող բոլորեալ
սիւրբ, երկու երրորդի, գիտաւորի
ցանկութեան մէջ արժանաւորեալ միջ-
մատուի բնութեան ձառ կերպ, առջ կող-
երկնային մարմիններ: Վիկտոր Հա-
մարձումեան խաւաքանդակեալ հիմն-
է Իրարաւորի ստուգադիտաբան, որ
մեծ է աշխարհի ստուգադիտաբանի
Իրերի մէջ մէծ առջ արտաւան-
արտաւան զարմաւորեալ հիմն
հիմն, իրարաւորի հիմն, իրարաւորի
խաղաղի պայտաւորեալ հէջ

«ՅԱՄԱՆՔԻ ԲԱՐԳԱՆԱՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ ԵՎ ԿՈՒՆԻՆՆԵՐ»

ՀԱՄԱՐ 1. — Ճամբարի 60 աստիճան հա-
տարակր ընթերցող՝ Ճամբարի Պարտի 500
Փրանք:

ՎԱՄԱՆ. — Մ. Պրեզիդենտ, անժամանակ
հաստատվելու իշխանության՝ 100 ժր.:

ՓՈՒՆԱՆ ԵՄԵԼԱՆԱԿԱՆ

Տոգրի և Տիկին Մելին Տերփիլեան 500
Փրանք և իր ներքին Մ. Մարգարե կրկնա-
րանին (ստանալով Ճամբարի) փոխան
ճամբարի փոքր Տիկին Տերփիլեանի
նախ ճամբարի փոքր:

Մարտի 20-ին և Ներսի Հայ Նախկին Սուր-
բիկները, գիտաբանները, Բարեգա-
մախարի և իր փոքր իր խոր ցույցով, —
Քիչները յայտնի պատուով և խաղա-
րանի Գեորգ Պարզանյանի, Վաչկին և
աղջկաններուն, Տիկին Ռուզա Պազը-
նիանի ճամբարի փոքր, փոխան խոր-
կանովի Ճամբարի յայտաբանման կը
նուրբեն 200 ժր.:

Ի ՅԵՐԱՄԱՆ

ՄԱՐԿԱՅԸ. — Գրիգոր Հանգեմանի
(Մաղախ — Նախնային) ճամբարի ցու-
նառանքին առիթով կրկնվին Նիկոլայի
Տեղանի, Տեր և Տիկին Պոլոս Տեղա-
նի և Տեր և Տիկին Ստեփան Ստեփա-
նի և զանազան իր նուրբին 250-ական
Փրանք Ճամբարի և Մարտի 20-ին Հայ
Նուրբինի Տոգ:

Մաղախ Գրիգորիանի ճամբարի Նուր-
բանիցի առիթով, Տեր և Տիկին
Գառնիկ Տերփիլեանի կը նուրբին 300 ժր.
Ճամբարի յայտաբանման:

ԵՐԱՄԱՆԱԿԱ

ԻՐԱՄԱՆԱԿԱ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՃՈՐՏ

Կապույտ Սուրբ Շրջ. Կապույտիցը ը-
նդհանրապես ճամբարի ստացու է. —

Աղջկանները 20-000, Պր. Ժան Տե-
ղանի 10-000, Տեղանիան ընտանիք
2000, Տեր և Տիկին Ս. Կեղանի, Պր. Կ.
Գրիգորիան, Տեր և Տիկին Ս. Պաղեկան,
Սր. Ն. Փափուկան, Տիկին Լ. Լուսինյան,
Պր. Ս. Բարեգան, Պր. Մ. Նիսան-
յան, Սուրբ — Ս. — Կապույտի 1000-
ական, Տիկին Ս. Կրկնան, Տեր և Տի-
կին Ս. Աղջկան, Պր. Պ. Կապույտան,
Տեր և Տիկին Լ. Մաղախյան, Գ. Նու-
րբանյան 500-ական, Պր. Ս. Քիչերե-
յան 300, Պր. Մ. Աղջկանյան, Կ. Փաղե-
յան, Կ. Գրիգորյան, Ս. Տեղանյան, Տեր
և Տիկին Ք. Բարեգան, Տիկին Շ. Աղ-
ջկանյան, Պր. Ն. Արապյան, Ս. Մար-
տի 200-ական, Տեր և Տիկին Լ. Տա-
մար 150 ժր.:

(Շար.)

ՀԱՄԱՐԱԳՈՒՄԻ ՎԱՄԱՆՈՒՆԱՄԱՆԿԱ

ՓԱՐԻՋ

ԹԱՍԵՐԱԿԱՆ
ԲԱՏԱՆԻԿ ԵՆԵԿՈՑՈՒՆԵՐ

Լիան Տանի

«ՇՐՈՍՑԻՍԵՆԸ»

Բնակարգի Մարի Յոհաննիսյան
ճամբարի ճամբարի
Հայ քաղաքի Վիսնայի խոսքին
Համազասկին Վիսնայի քաղաք-
խոսքին

Հայ թաղային Ընկերացուքի
և քաղաքային անկողնային

Սերաֆ Սուրբ 29-ին

Հինգշաբթի, Մայիս 5

ժամը 20-ին

(Դաներ կը փակվին յայտարարած
ժամուն)

(Ամեն երկուսն

տեղերը սահմանափակ են)

Chapelle Saint-Louis de la Salpêtrière
47, boulevard de l'Hôpital, Paris 13^e
(M^o Austerlitz ou Saint-Marcel —
Parking assuré)

Տոմարը զին 120 ժր.
Ուսումնող՝ 80 ժր.

Դիմել

● Փարիզի Հայ Մշակույթի Տուն —
17, rue Bleue

● Աֆրիկի Հայ Մշակույթի Տուն —
9, rue de Madrid

● Սոմոնյան Գրականություն
51, rue Monsieur le Prince, Paris 6^e

● Télé Condorcet à Clamart —
175, ave. Jean Jaurès
Հեռագրի 42 — 37 — 60 — 10

ԱՊՐԻԼԵՆ ԵՎ ԵՐԱՄԱՆ

ՓԱՐԻՋ

Հայ Երեք Աղջկան Կուսակցության Քիչ-
ները — Մ. Գ. Տեղանյան, Շ. Յ. Գ.
Ի. Ս. — Կ. Կ. Տեղանյան ճամբարի ժր.
Կրկնի, Սուրբ 24, ժամը 14-ին
Place du Canada

— Գառնիկ Սուրբ Գրիգորյանի ճամբարի-
Քիչն ճամբարի

— Գառնիկ Սուրբ Գրիգորյանի ճամբարի-
Քիչն ճամբարի

— Գառնիկ Սուրբ Գրիգորյանի ճամբարի-
Քիչն ճամբարի

ՊԱՏԱՐԱՅ ԵՒ ՀՈԳԵՆԱԿԱՆ
ՄԵՐ ԵՆԵԿՈՒՆ
ԵՐԱՄԱՆՈՒՆԵՐԵՐԵՐԻՆ
ՏԱՐԵԻՄԱՐԻ ԱՌԻԹՈՒ

Կրկնի, Սուրբ 24, Կարմիր Կրկնի
Յիշատակի թիվաթի ճամբարի Սու-
րբ, որը համադրանք ընդհանր ճամբար —
խաղաղին առիթով պատկերվել

1915-ի Մեն եղեմի 73-րդ ստորգործին
առիթով, Փարիզի Ս. Յոհաննիսյան — Մու-
կերից Մարջ Եկեղեցու ժր., ստաու-
նան ժամը 10-30-ին, կը ժառուցուի պա-
տարալ: Ի ժամու պատարալին՝ ժամա-
ուր ճոզնանդանի կը կատարուի մեր ա-
ւելի քան 15 է ու կեն իրեն նախադե-
նեկուն ճամբար:

Կը պատարալ և կը թարգման
ԳԻՏԵՆ ԵՐԱՄԱՆՈՒՆԱՄԱՆԿԱՆ

Ճամբարի Հայ Նախկին Սուրբիկներու
և Կատարական Սուրբ: Ընդհանրապես
կը կը իրեն Սուրբի և արտաքիններուն
Հայրենական քաղաքային ճամբարի
սակի գեղանկուն, Կրկնի, Սուրբ 24,
ստաուսուն Փարիզի Ս. Յոհան — Սուրբի
Եկեղեցու Հայ Անճամբար Զինուորի յու-
նադանին:

ԱՆՏԵՐՈՒԿ

1915-ի Մեն եղեմի 73-րդ ստորգործին
առիթով Կրկնի, Սուրբ 24-ին, Ս. Պոլոս
— Կատար Եկեղեցու ժր. կը ժառուցուի
ճամբարու պատարալ:

Պատարալին Լեոք ճոզնանդանուն
պաշտոն՝ մեր թիվաթի ճամբարի ճոզն-
անդանուն ճամբար:

Պատարալը կը սկսի ստաուսուն ժամը
9-30-ին: Կրկնից արարողություններ Լեոք
ժամը 11-35-ին ճամբարին Փաղա Գառնի-
կալը — յուր ճամբարին առիթով Մուկերի-
ցական գեղանկուն, խաղ և աղալ ա-
ղալ:

ՆԻՍ

Կարմիր Կրկնի ճամբարի Հայ Անտարա-
նյանի և Հայ Անտարանի Եկեղեցու
և ընդհանրապես Կրկնիցի և
ժրեկներին:

Տարաֆ, Սուրբ 23-ին
ժամը 15-ին ՀՈԳԵՆԱԿԱՆ Հայ նախա-
տանիցի ճոզնանդան ճամբար, Հայ
Անտարանի Եկեղեցու ժր.:

ժամը 15-20-ին ճամբարին և թաղա-
րի սկիզբ:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 15-50-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ՄԱՐՍԵՅԸ

Հայ Երեք Աղջկան Կուսակցության Քիչ-
ները — Մ. Գ. Տեղանյան, Շ. Յ. Գ.
Ի. Ս. — Կ. Կ. Տեղանյան ճամբարի ժր.
Կրկնի, Սուրբ 24, ժամը 14-ին
Place du Canada

— Գառնիկ Սուրբ Գրիգորյանի ճամբարի-
Քիչն ճամբարի

— Գառնիկ Սուրբ Գրիգորյանի ճամբարի-
Քիչն ճամբարի

— Գառնիկ Սուրբ Գրիգորյանի ճամբարի-
Քիչն ճամբարի

ՊԱՏԱՐԱՅ ԵՒ ՀՈԳԵՆԱԿԱՆ
ՄԵՐ ԵՆԵԿՈՒՆ
ԵՐԱՄԱՆՈՒՆԵՐԵՐԻՆ
ՏԱՐԵԻՄԱՐԻ ԱՌԻԹՈՒ

Կրկնի, Սուրբ 24, Կարմիր Կրկնի
Յիշատակի թիվաթի ճամբարի Սու-
րբ, որը համադրանք ընդհանր ճամբար —
խաղաղին առիթով պատկերվել

1915-ի Մեն եղեմի 73-րդ ստորգործին
առիթով, Փարիզի Ս. Յոհաննիսյան — Մու-
կերից Մարջ Եկեղեցու ժր., ստաու-
նան ժամը 10-30-ին, կը ժառուցուի պա-
տարալ: Ի ժամու պատարալին՝ ժամա-
ուր ճոզնանդանի կը կատարուի մեր ա-
ւելի քան 15 է ու կեն իրեն նախադե-
նեկուն ճամբար:

Կը պատարալ և կը թարգման
ԳԻՏԵՆ ԵՐԱՄԱՆՈՒՆԱՄԱՆԿԱՆ

Ճամբարի Հայ Նախկին Սուրբիկներու
և Կատարական Սուրբ: Ընդհանրապես
կը կը իրեն Սուրբի և արտաքիններուն
Հայրենական քաղաքային ճամբարի
սակի գեղանկուն, Կրկնի, Սուրբ 24,
ստաուսուն Փարիզի Ս. Յոհան — Սուրբի
Եկեղեցու Հայ Անճամբար Զինուորի յու-
նադանին:

ժամը 11-30-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
նեկուն ճամբարին առիթով:

ժամը 12-ին ճոզնանդանիցի գե-
ղանկուն և ճամբարի արտաքիններին
սկիզբ և ընդհանրապես Հայ նախադե-
ն

(Շաբ.ը Գ. էջ)

JACQUES OUDIN

Ա Պ Ր Ո Ւ Մ Թ Ե Ր

Le 25 janvier 1988, l'Académie des Sciences, par la voix du Professeur François Jacob, Prix Nobel de Médecine, rendit un hommage solennel à la mémoire du Professeur Jacques Oudin qui fut, tout à la fois, un des plus grands scientifiques de notre temps et un homme hors du commun.

François Jacob rappela « la créativité exceptionnelle » de Jacques Oudin qui « identifia des phénomènes entièrement nouveaux ... ses découvertes fondamentales ... leur immense retentissement, tant dans le domaine de la recherche fondamentale dont il était un farouche défenseur, que sur les concepts modernes de l'immunologie ou l'approche entièrement renouvelée dans la genèse des maladies auto-immunes ».

« La carrière exceptionnelle de Jacques Oudin se déroula entièrement à l'Institut Pasteur à partir de 1937, au terme des études de médecine qu'il fit à Paris. Après avoir travaillé dans le service des Anaesthésies, puis dans le laboratoire de chimie microbienne, Jacques Oudin dirigea le service d'immuno - chimie analytique qui fut spécialement créé pour lui.

Sa thèse de Doctorat en Sciences, soutenue en 1949, sur un thème entièrement nouveau ainsi que l'ensemble de son œuvre valurent une renommée internationale et de nombreuses distinctions : Prix Paul Ehrlich, Prix de la Fondation Gairdner, Médaille d'or du C. N. R. S., Prix Charles Léopold Mayer, Grand Prix des Sciences de la Ville de Paris.

Officier de la Légion d'Honneur, le Professeur Oudin était membre de l'Académie des Sciences, Membre associé étranger de l'Académie Américaine des Sciences (Washington), Membre étranger de l'Académie Royale des Sciences de Suède, Correspondant étranger de l'Académie Royale de Médecine de Belgique, Membre honoraire de l'Académie des Arts et Sciences de Boston. Cependant, ainsi que le souligna François Jacob, nombreux étaient ceux qui estimaient que cette reconnaissance était incomplète, compétence de l'importance et de la valeur de l'apport scientifique de Jacques Oudin.

Jacques Oudin n'était pas seulement un grand scientifique. François Jacob brossa un tableau de l'homme, si vivant et exact, que j'aimerais en rapporter un passage : « long et sec, le visage taillé à la serpe, la voix grave, Jacques Oudin présentait l'une des figures les plus impressionnantes de l'Institut Pasteur. C'était un homme de caractère aux qualités peu communes ... personnage tout d'une pièce. Jacques Oudin ne se prêtait, ni au compromis, ni à la demi-mesure. L'intrigue lui répugnait tout autant que la flatterie. Ce qu'il lui valait à dire, il le disait sans fard ni ménagement. Ce qui ne lui valait pas que des amis. Mais lui valait d'apparaître comme un symbole de l'honnêteté scientifique et intellectuelle. Toute injustice le hérissait. Tout abus le rebutait. D'où son engagement, son combat pour de nombreuses causes comme le génocide arménien. Membre actif de l'Association Amnesty International, il était aussi l'un des membres les plus assidus du comité de défense des hommes de sciences (CODHS) chargé par notre Académie de veiller sur les libertés des scientifiques.

Avec Jacques Oudin, disparaît l'une des figures les plus marquantes et les plus pures de l'Institut Pasteur et de la recherche française de ce siècle ».

C'est parce que tel était Jacques Oudin qu'il ména un combat exemplaire pour la reconnaissance du génocide arménien.

J'aimerais rapporter les circonstances et les modalités de cette action qui s'est déroulée à l'insu de la communauté arménienne.

Aut printemps 1981, Jacques Oudin reçut, en tant que membre de l'Académie des Sciences, une déclaration du Sénat de l'Université d'Istanbul adressée aux « Universitaires du Monde entier ». Ce texte était semblable à tous ceux que la Turquie déverse à travers le monde, soit directement, soit par voie diplomatique ou médiatique au service d'intérêts stratégiques, politiques, économiques ou personnels. Dans le droit fil de la propa-

gande turque, qui, depuis Komal à nos jours, s'obstine à falsifier la vérité historique, dans le but de blanchir quelques unes des pages les plus ignobles de l'histoire contemporaine : le génocide des Arméniens pendant la première guerre mondiale; l'extermination volontaire des trois-quarts du peuple, de la totalité de l'intelligentsia et l'épuration; la traversée du monde des survivants, permettant ainsi la réalisation d'un vieux rêve : la possession de l'Arménie débarassée des Arméniens.

Jacques Oudin n'avait aucun lien avec les Arméniens. Français de souche, né à Dreux le 15 mai 1908, il n'avait pas même un Arménien parmi ses proches ou dans son entourage. Mais, esprit rigoureux cultivé et foncièrement honnête, il s'indigna à la lecture de ces falsifications historiques propagées, en la circonstance, par des universitaires turcs. Sa probité, son sens des responsabilités et de l'honneur lui firent un devoir d'y répondre. Il ne se contenta pas d'une réponse de principe. Il fit un énorme travail de bibliographie à la recherche de documents infutables, de source non arménienne. Le 22 juin 1981, il adresse au Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, une lettre dont nous donnerons quelques courts extraits :

« ... le fait de nier le génocide ou de chercher à l'excuser en semblant vouloir ne retenir que la «déportation», en passant sous silence les massacres sans déportation, et en feignant d'ignorer la mort organisée des déportés, revient, pour les auteurs d'une telle tentative de falsification, à partager respectivement la responsabilité du génocide ... Enfin, peut-être comprendre-vois qu'un texte comme celui auquel cette lettre répond, adressé "aux Universitaires du monde entier", ne peut manquer de rappeler à ces universitaires et au Monde, qui n'avaient pas pu l'oublier, un des crimes les plus monstrueux de ce siècle et de la Turquie; et que les dénégations et accusations que ce texte contient sont scandaleusement contraires à la simple décence ... Au cas où le texte qui a été "aux Universitaires du monde entier" aurait, malgré tout, été écrit et approuvé de bonne foi, je pense que les preuves contenues dans la présente lettre, feront à votre honnêteté intellectuelle et à votre attachement à la vérité, qui sont les principales vertus d'un scientifique, un devoir d'envoyer une rectification aux mêmes destinataires... »

Suivaient, vingt trois pages de citations photocopées extraites de documents incontestables, français, anglais, américains et allemands.

En 1983, à nouveau, la voix de Jacques Oudin s'éleva à la suite d'un long article de M. Adnan Bulak, Ambassadeur de Turquie à Paris, paru dans Le Monde du 2 mai 1983. Il écrivit :

« Monsieur l'Ambassadeur, Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

bres ou l'Ambassadeur de Turquie ne répondirent aux prestations de Jacques Oudin.

Plus surprenant et inquiétant pour la qualité de notre presse fut le silence du journal Le Monde. Il perdit une occasion d'atténuer un peu la grave responsabilité qu'il fut sienn en diffusant largement et en toute connaissance de cause les propos fallacieux de l'Ambassadeur de Turquie.

Tandis que les derniers « escapés du génocide disparaissent et que la poussière s'épaissit sur les preuves irréfutables qui dorment dans les archives des grandes puissances, on est en droit de s'indigner devant ces vagues déclarations de distorsions historiques larguées par la Turquie et reprises ici ou là quand les intérêts y trouvent leur compte.

Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

bres ou l'Ambassadeur de Turquie ne répondirent aux prestations de Jacques Oudin.

Plus surprenant et inquiétant pour la qualité de notre presse fut le silence du journal Le Monde. Il perdit une occasion d'atténuer un peu la grave responsabilité qu'il fut sienn en diffusant largement et en toute connaissance de cause les propos fallacieux de l'Ambassadeur de Turquie.

Tandis que les derniers « escapés du génocide disparaissent et que la poussière s'épaissit sur les preuves irréfutables qui dorment dans les archives des grandes puissances, on est en droit de s'indigner devant ces vagues déclarations de distorsions historiques larguées par la Turquie et reprises ici ou là quand les intérêts y trouvent leur compte.

Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

bres ou l'Ambassadeur de Turquie ne répondirent aux prestations de Jacques Oudin.

Plus surprenant et inquiétant pour la qualité de notre presse fut le silence du journal Le Monde. Il perdit une occasion d'atténuer un peu la grave responsabilité qu'il fut sienn en diffusant largement et en toute connaissance de cause les propos fallacieux de l'Ambassadeur de Turquie.

Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

bres ou l'Ambassadeur de Turquie ne répondirent aux prestations de Jacques Oudin.

Plus surprenant et inquiétant pour la qualité de notre presse fut le silence du journal Le Monde. Il perdit une occasion d'atténuer un peu la grave responsabilité qu'il fut sienn en diffusant largement et en toute connaissance de cause les propos fallacieux de l'Ambassadeur de Turquie.

Tandis que les derniers « escapés du génocide disparaissent et que la poussière s'épaissit sur les preuves irréfutables qui dorment dans les archives des grandes puissances, on est en droit de s'indigner devant ces vagues déclarations de distorsions historiques larguées par la Turquie et reprises ici ou là quand les intérêts y trouvent leur compte.

Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

bres ou l'Ambassadeur de Turquie ne répondirent aux prestations de Jacques Oudin.

Plus surprenant et inquiétant pour la qualité de notre presse fut le silence du journal Le Monde. Il perdit une occasion d'atténuer un peu la grave responsabilité qu'il fut sienn en diffusant largement et en toute connaissance de cause les propos fallacieux de l'Ambassadeur de Turquie.

Tandis que les derniers « escapés du génocide disparaissent et que la poussière s'épaissit sur les preuves irréfutables qui dorment dans les archives des grandes puissances, on est en droit de s'indigner devant ces vagues déclarations de distorsions historiques larguées par la Turquie et reprises ici ou là quand les intérêts y trouvent leur compte.

Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

bres ou l'Ambassadeur de Turquie ne répondirent aux prestations de Jacques Oudin.

Plus surprenant et inquiétant pour la qualité de notre presse fut le silence du journal Le Monde. Il perdit une occasion d'atténuer un peu la grave responsabilité qu'il fut sienn en diffusant largement et en toute connaissance de cause les propos fallacieux de l'Ambassadeur de Turquie.

Tandis que les derniers « escapés du génocide disparaissent et que la poussière s'épaissit sur les preuves irréfutables qui dorment dans les archives des grandes puissances, on est en droit de s'indigner devant ces vagues déclarations de distorsions historiques larguées par la Turquie et reprises ici ou là quand les intérêts y trouvent leur compte.

Bien que je ne sois en aucune manière Arménien, c'est simplement en tant que scientifique, attaché à la vérité sous toutes ses formes, même historique, surtout lorsqu'elle est ce point outragé aux dépens d'un peuple de mort, que votre article dans Le Monde du 2 mai, page 8, me fait un devoir d'en rectifier un certain nombre de passages, et de demander au journal Le Monde de publier la présente mise au point.

Suivaient une mise au point réfutant point par point la thèse officielle turque soutenue par l'Ambassadeur. Chacune des dénégations s'appuyait sur des documents diplomatiques et des témoignages incontestables datant de 1893 à 1924. Jacques Oudin concluait : « Avant d'écrire, malgré les apparences - et malgré ce qui semblerait être le devoir d'un Ambassadeur, de connaître l'histoire de son pays - que les assertions contraires à la vérité sont, dans votre article, des erreurs de bonne foi, je veux espérer que vous aurez à cœur de les rectifier d'une manière aussi publique, afin qu'on ne soit pas amené à conclure que c'est par ruse que les vérités historiques sont largement et systématiquement dénatées en France ».

Pas plus le Président du Sénat de l'Université d'Istanbul, qu'un de ses mem-

(Եսք-ը Գ. ԷԶ)

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

կղզիին Տուվէա զապարը՝ շատ ծանր զեպը մը պատահած է Արշիլ 21-էն 22 լուսամբէր զիշերը (Ֆրանսական ժամով)։ Խուսը մը անխաղաղութիւնը շարժապատ զորքանք են պիտաւորական ոտակաւորական մը վրայ կաշխով ապահոված են կրէր ոտակաւոր են 26 ուրիշներ այ պատահի առած ու տարած։ Արշիլը կը պատահի կրէր զիշեր կրիանք ընտրութիւններուն նախորդակին։ Մտածել է որ Նոր - Փայտաւորները ոչ միայն նախապաշտական ընտրութիւն ունեն, ինչպէս ամբողջ Ֆրանսական Հողատարեր, այլեւ՝ չըմաւային, եւ զէմ են։

ՖՈՒԹԳՈԼ

ԵՆՐԻՂԱՅԻՆ ԱՅՈՅՆԵՆՈՒԹԻՆ
Ա. ԿԱՍԱԿՈՒՐԿ

Ա. դասակարգի երկրորդ խաղը եւս հասաւոր յաջմանալով վերջացած է։ Արշիլ 10-ին, Արտիսանցիները՝ իրենց դաշտին վրայ յաջման են Միկայիլ Հեաւոյաւանին 1 - 0 աղբիւնով։ Գէտը նշանակած է Պորտանան։ Այս խաղին ետք հասաւոր ուրիշ երկու խումբերու հետ առաջին տեղը կը դրած։

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

COMMUNIQUE DE PRESSE

L'arménien au baccalauréat

La COMMISSION PEDAGOGIQUE informe que le polycopié à l'usage des candidats au BACCALUREAT est prêt et disponible.

Ce polycopié, fruit d'un travail d'équipe long et méthodique n'est qu'une première ébauche avant l'élaboration d'un manuel complet.

Cependant il doit servir de base de travail pour les candidats de cette année et des années à venir. Bien sûr, au fur et à mesure des ans, il sera modifié, complété dans le but de l'améliorer.

Bien qu'il paraisse tardivement, nombre d'élèves ont déjà commencé à travailler sur les extraits proposés, avec leurs enseignants. Les autres n'en seront certes pas pénalisés pour autant ! Malgré tout, il faut admettre que pour tous les futurs candidats au Bac, BEPC, BTS, etc... il sera dès la rentrée, l'élément de référence.

Ce polycopié, préfacé par M. Jean - Pierre MAHE, Professeur d'arménien à l'INALCO, propose des extraits de textes de difficultés variables, accessibles à tous les niveaux. L'ouvrage se compose de trois parties :

- 1. Extraits de textes en arménien occidental;

Արշիլ Տիկին Նուարդ Գոյաճեան եւ զաւակներն ու թոռները իրենց ամուսնու Նոյն, Տօր, եւ ՏԷՃ - Տօր՝ Յակոբ Գույաճեանի մահուան Գրք տարիկցին տալիս. կը նուիրեն 600 Ծր - Վատաշի բարկուսանման։

ՓՈՒՆԱԾԱՆԿԱԿԱԿ

Տիկին Թոգ Պազըրեանի մահուան տալիս, Պազըրեան կը գրէր, փոխան ծաղիկապարի, 500 Ծր. կը նուիրեն Վատաշին։

Հանդիպում ԲՈՂԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆԻ

Հետ

Երեւանի պետական համալսարանի հայ գրականութեան ամբիւնի դասախօս եւ խորհրդակցութեան Միութեան անդամ։

VENDREDI 29 AVRIL à 20h45
MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE
9, rue de Madrid, 94140 Alfortville
tél. 43. 76. 55. 89

- 2. Extraits de textes en arménien oriental;
- 3. Glossaire grammatical proposant une terminologie bilingue succincte mais essentielle.

Il fallait un ouvrage de ce genre. Celui-ci n'est pas parfait. La Commission Pédagogique est tout à fait consciente de l'ampleur de sa tâche, mais elle est prête à la mener à bien avec patience et compétence.

Commission Pédagogique
Clara KOUYOUMDJIAN
Coordinatrice

Alfortville, le 15 avril 1988.

Pour se procurer le polycopié :

- 1) Soit s'adresser aux membres de la Commission Pédagogique
Collège Samuel Moorat — 45. 34. 68. 28
Croix Bleue — 48. 24. 46. 57
Collège Tebrotzassère — 43. 81. 01. 72
Ecole St. Mesrob d'Alfortville — 43. 76. 65. 37 (Mme Tutundjian)
M. C. A. d'Alfortville — 43. 76. 55. 89
U. C. A. B. — 45. 20. 03. 18
- 2) Soit adresser directement votre demande à :
Maison de la Culture Arménienne d'Alfortville
Commission Pédagogique
9, rue de Madrid — 94140 Alfortville
Tél. : 43. 76. 55. 89
Prix de vente: 50 F. + frais d'expédition.

Meubles
Ghazarian

Z. I. Vitrolles à 20km de Marseille tél. : 42. 89. 27. 47

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

“ Բացառիկ գեղյ՝ Վատաշի բաժանորդներուն ”

RECHERCHE

Recherchons pour succession la faginaire de BURSA (Turquie), et plus précisément les enfants de Mr. Krimille de Mr. Armar MAVIYAN, orikor MAVIYAN, né à BURSA en 1888 et de Sofi MARATCHLIAN née en 1892.

Prière de se mettre en relation avec:
Etude COUTOT - ROEHIC
21, bd. St. Germain, 75005 PARIS
FRANCE

Նախաձեռնութեամբ՝
Շախի Գաղտա Պաշի
Հովանաւորութեամբ՝
Հայ Դատի Ծանօնատխմարին
ԵՐԵՎԱՆԻ

« ԳՐԱՐԱՐԱԳ »

Կիւմիսի շտաբ —

Յուլիոսե Նկարաճեանու զիտեա ժապաւորքները։

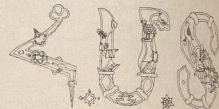
- Փետրուար 25 - 26, երեւանի մէջ։
- Մարտ 26, Փարիս, ինչպէս ճշտուած փար Նկարաճեանի ժապաւորքը (1928)։
- Յուլիոսե Նկարաճեանի կ'ունենայ Շտաբին, Արշիլ 30-ին։
- Մարտ 40 Ծր։
- Մարտ 40 Ծր։

CINEMA-CHAVILLE
960 avenue R. Salengro
CHAVILLE

ՄԱՐՈՒՆԵՐ
ՊՈԼՍԱԼՆՈՅ ՄԵՆԱԿԻԹԱՆԻՆ,
ՄԻՆԻԹԵԱՆ,

ՄԻՋԳԱՐՈՒՄԱՆԱՅԻՆ ԱՐՏԱՆԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՅՈՒՄԸ

Կիրակի, Մայիս 1, ժամը՝ 16.30:
Մամուկուրութեամբ՝
Պ. Հ. Մ. Միտիկեան Նարաճեան պարտաւորին։
12 - 14 ռիւ. Սէն - Պալի
Մշակույթի Տան մէջ։
Մասը պատմ է։

ՀԱՅ ՄԱՎԱՐՈՒՄԻ ՏՈՒՆ

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE
DE DECINES
15, rue du 24 Avril 1915 — 69150 Décines

Samedi 30 avril
STAGE DE LITTÉRATURE
ARMÉNIENNE
de 14h à 18h
à la Maison de la Culture Arménienne
de Décines

Thème :
SARAFIAN, Le Bois de Vincennes
Conférencier : KRIKOR BELEDIAN
Prix de participation : 60 frs. la séance

VIENT DE PARAÎTRE

INSTITUT ZORYAN
SUR
Pour la Recherche et Documentation Arméniennes
Contemporaines

LE DOSSIER Karabagh

FAITS ET DOCUMENTS
SUR
LA QUESTION DU HAUT-KARABAGH
1918-1988

Rédacteur en chef
Gérard J. Libaridian

Première Édition
Paris - Cambridge - Toronto
Avril 1988

SEVIG
PRESS

SEVIG PRESS
5, rue Alexandre Cabanel — 75015 Paris (France)
Tél. (1) 42 73 28 37 — Fax : (1) 42 73 20 95

Conçu et d'abord publié en anglais par l'Institut Zoryan, Cambridge, Ma. (USA) en mars 1988, LE DOSSIER KARABAGH vient d'être publié en français par Sévig Press, avec quelques adaptations et ajouts.

Après avoir retracé brièvement l'histoire du Karabagh, cet ouvrage de 206 pages se concentre surtout sur la période 1918-1988. Il présente une longue analyse de la situation politique en URSS sous Gorbatchev, suivie d'une centaine de documents d'archive, de pétitions et lettres, d'articles de presse et témoignages, de données statistiques et démographiques, de photos. Il comprend en outre une chronologie de l'histoire du Karabagh des origines jusqu'au 31 mars 1988.

LE DOSSIER KARABAGH est en vente dans toutes les librairies arméniennes. Il peut également être commandé chez votre librairie habituelle ou à Sévig Press au moyen du bon de commande ci-joint, à remplir et envoyer à :

SEVIG PRESS

5, rue Alexandre Cabanel — F-75015 PARIS (France)
Tél. (1) 42 73 28 37 — Fax : (1) 42 73 20 95 — Télex : SEVIG 200032 F

OUI, je commande LE DOSSIER KARABAGH au prix de 150 FF.

Nombre d'exemplaires
Règlement par chèque (à l'ordre de Sévig Press) ou par carte de crédit :

☐ VISA ☐ AMERICAN EXPRESS ☐ MASTERCARD

N° de la carte
Date d'expiration Signature

NOM ☐ Mr ☐ Mme ☐ Mlle
Adresse
Code postal Ville Pays

(Ṭwṛ·p Ḥ· ḥḥ)

